

PHONG-HÓA

16
TRANG

TUẦN BÁO RA NGÀY THÚ SÁU

7
XU

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN-XUÂN-MẠI

DIRECTEUR
NGUYỄN - TƯỜNG - TẠM

ADMINISTRATEUR
PHẠM - HỮU - NINH

ĐI TÌM HẠNH PHÚC

Chán đói là bệnh của Thiếu-niên. Hoàn cảnh bắt họ buồn, chán nản, song các cô sâu xa là tại họ không có lý tưởng mà theo, bo-võ-lạc loài như chiếc lá khô chiều theo gió bay.

Những lý tưởng của các cụ xưa không hợp với trình độ học-thíc của Thiếu-niên nữa. Nho giáo lung-layers sắp sửa đổi, sắp sửa theo mấy nhà thám nho còn rót lại mà tiêu diệt với

thời gian, còn đạo Lão, đạo Phật, chỉ đem lại cho thiếu-niên những tư tưởng chán đời, ta không thể nương tựa vào đấy mà mong sống còn được.

Thiếu-niên buồn là phải: lúc nào họ cũng thấy nhắc nhở đến nỗi khổ sở của những kẻ « đã chót sa chân xuống cõi phù-sinh » thì mong sao cho họ thoát ly ra được nỗi đau-dớn buồn rầu! Sự buồn, ta thấy đây r้าย ở trong văn-chiêng, trong luân-lý, trong lịch-sử, thì bảo họ vui sao được! Họ sống trong nỗi đau-dớn đã từ xưa, nên họ tưởng lầm rằng hạnh-phúc của họ là điều nhỏ nhặt, xấu-xa, không đáng kể đến, không đáng nói đến. Họ có ngờ đâu rằng nói đến sự buồn, bao giờ cũng dễ dàng, cũng

như làm điều ác dễ dàng hơn làm điều thiện.

Vâng, những cảnh nỗi lòng không phải là không có líu vi. Ta mến, ta yêu, rồi đau đớn khổ sở của ta, thậm chí nhiều nhà thi-sĩ thêu rệt nên những nỗi buồn không cõi rẽ, vẫn vần, rồi họ lấy làm sung-sướng sống ở trong sự buồn vô căn cứ họ tưởng tượng nên. Thiếu-niên cũng theo họ mà tự đem linh-hồn chìm đắm vào những tư-tưởng chán-nản, sầu thảm.

Nỗi buồn nén thở ấy, ta phải có can-dảm, có nghị-lực lắm mới rút ra được mà nhìn đời, nhìn non nước cỏ cây một cách vui vẻ, hai con mắt không đắm lê như xưa.

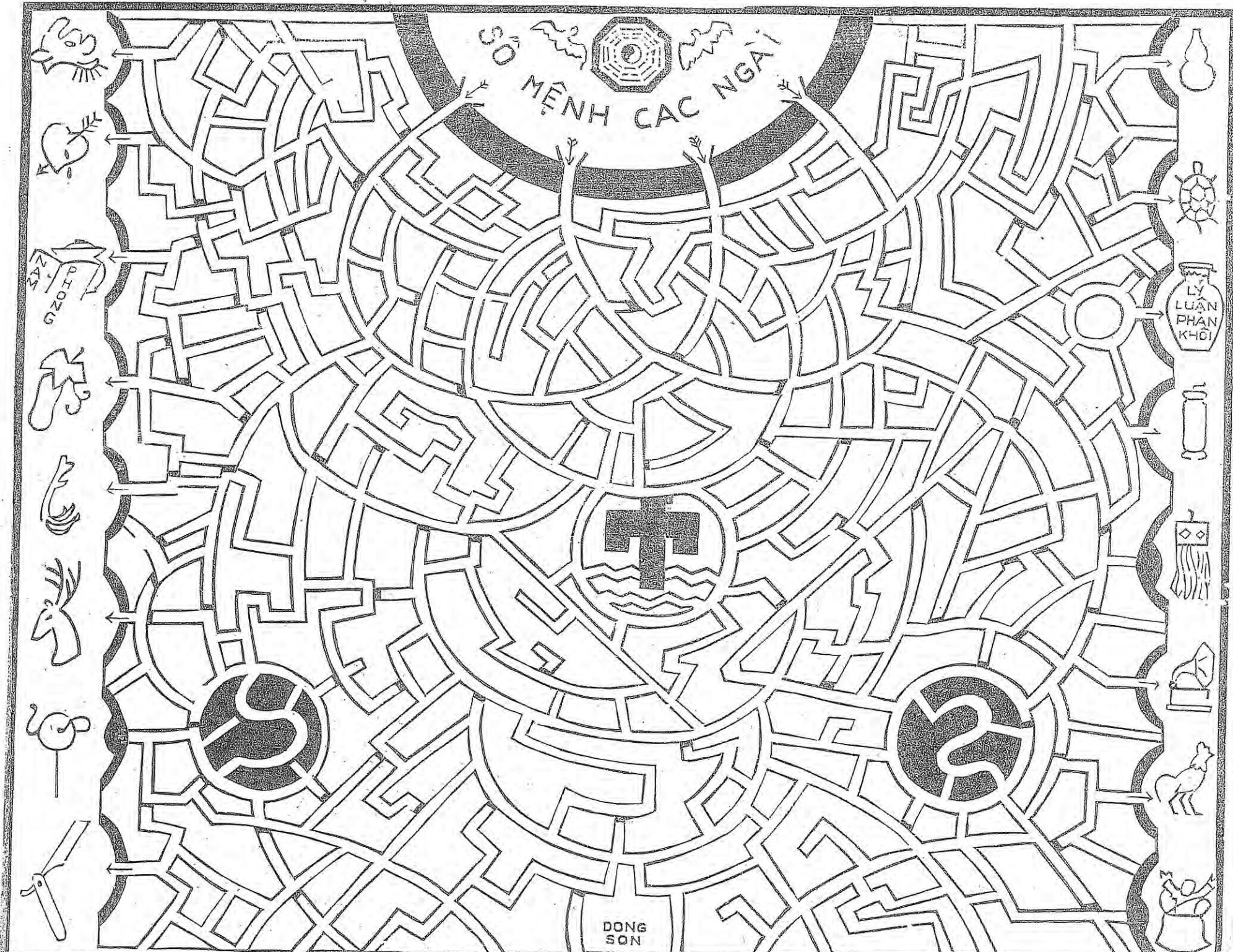
Can-dảm ấy, nghị lực ấy, ta cần

phải có. Vì trong tâm khảm ta, ta vẫn mong được hưởng hạnh-phúc, được sống một đời vui-vẻ đầm-ấm như giòng sông trong êm lặng chảy giữa hai rặng lau. Ta càng nghĩ ngợi bao nhiêu, ta càng rõ ràng lòng ta muốn « hạnh-phúc » bấy nhiêu. Nỗi buồn thương, tình nhớ nhưng chỉ thoảng qua như ngọn gió chiều lay động tăm mành hoa: nhiều người tưởng không chịu được những nỗi đau-dớn làm té-tai lòng họ, nhưng thời gian làm họ khuây dần. Còn lòng yêu đời, mến hạnh-phúc, bao giờ cũng còn vương vấn trong lòng ta.

(Xem tiếp trang hai)

BẢN ĐỒ SỐ MÊNH PHONG-HÓA

Cách xem bản đồ. — Các ngài định tâm xem về một việc gì hoặc Cầu tài, hoặc Hôn nhân, Gia trạch hay Tật bệnh rồi các ngài đứng vào hình bản nguyệt (chỗ có vẽ cái bát quái) tùy ý muốn đi qua cửa nào thì đi. Các ngài theo bất cứ con đường nào mà đi mãi, khi gặp một nét đen chấn ngang thì phải quay lại đi đường khác, cứ thế cho đến khi ra thoát khỏi bản đồ. Ra bằng cửa nào, gặp bửu-bối vào thì nhớ lấy để tra trong bảng mục lục đăng ở trang 4. Thí dụ xem về Hôn nhân mà gặp bầu rượu thì quẻ dạy = mỗi năm một khôi tinh. (Nếu gặp cửa ra đóng, thì không được giờ, đợi lúc khác hãy bói).

Thầy lang — Phải tùy theo nặng nhẹ mà chữa... vậy mắt ông như thế tự bao giờ?

Lý Toét — Thưa cụ, con « mới toét từ thuở bé » thôi ạ...

KIỂU TÌM HẠNH PHÚC

(Tiếp theo trang nhất)

Sự yêu đời đã có sẵn trong lòng ta, vậy sao ta lại không vui mà sống, mà hành động cho đời ta có chút nghĩa lý? Luân-lý mà chỉ riêng lấy nghĩa vụ làm nền tảng hồn như đồ rồng, mà những người chỉ mưu lấp hạnh-phúc một mình thường đi lầm đường, nên chỉ thấy nỗi buồn rầu khổ-sở. Người đi tu liêm hay cao đầu làm sứ, chẳng cũng đi tìm hạnh-phúc đó ư? Kẻ chơi bời say mê noi trà lâu tẫu quán, chẳng cũng đi tìm hạnh-phúc đó ư? Nhưng lạc đường, nên họ không mong hưởng được chân hạnh-phúc. Muốn tìm đến chân hạnh-phúc, ta phải không vị kỷ, mưu lấp hạnh-phúc chung, hạnh-phúc cho ta, cho gia đình ta, cho đồng-bào ta.

Nhưng có người sẽ nói: lạc quan bao nhiêu đi nữa cũng chỉ là vô ích. Một chủ nghĩa lạc quan đã không làm cho người nghèo bớt khổ-sở, đau-dớn, lại còn làm yên lòng những

nha giàu vị-kỷ. Có người sẽ lại theo cu Nguyễn-Du than rằng bẩm tính trời sinh ra buồn thì buồn mãi, buồn suốt đời, mà tính có vui thì mới vui-vẻ sống ở đời được.

Nhưng họ quên rằng tư-tưởng ta có ảnh hưởng sâu xa đến thân thể ta, đến cách ta sinh-hoạt, đến cả cảm-giác ta. Cũng như họ không biết rằng, hạnh-phúc chúng tôi đi tìm đây, không phải là sự khoái lạc của kẻ tiểu nhân, không phải là sự sung-sướng về vật-chất, mà là sự sung-sướng về tinh thần. Không phải chúng tôi coi cõi đời này là nơi Nát-bàn hay Bồng-lai đâu, chúng tôi cho cõi đời này, ta có thể làm nên nát-bàn hay bồng lai được. Mà sự thay đổi chỉ có ở trong lòng ta: ta phải lấy ý chí mà rứt bỏ nỗi buồn, lấy cái sống ở đời làm vui, vì « lòng ta buồn thi đầu thu hình trong hạt bụi, hay ăn bông trên cánh hoa, ruột gan vẫn nung nấu như thường ».

TÚ-LÝ

Muốn mua cò (tem, con niêm) Đồng Dương dùng rồi và còn rõ, giá tính phải chăng.

Do nơi M. DUPICHAUD, Trésor Phnom-Penh Cambodge.

35 con thiên lý mà tái thè

Đời văn-minh bao nhiêu, lại sinh ra lắm sự lạ chuyện kỳ bẩy nhiêu!

Quý ngài hay đi ngang qua Đà-thành (Tourane) hỏi « Ông Võ-văn-Đạt đường Avenue du Musée thì biết » nhà ông có nuôi nhiều: tục thường gọi là hiệu xe vàng đó.

Mỗi ngày chạy hai chuyến:

Sáng 4h30, trưa 11h30. Từ Tourane — Nhatrang có chỉ điểm hiệp cách vệ-sinh, định giá cả phải chăng. Hết quý ngài cần dùng việc gấp tin bản hiệu ở Tourane biết trước thì sẽ có xe đi suốt tối cấp kỵ.

Nên chú ý. — Chúng tôi chưa có độc quyền lên rước hành khách trên xe lửa. Vậy các ngài bước xuống tàu, ra ngoài gare sẽ có Contrôleurs chúng tôi rước về hội quán.

VÔ - VĂN - ĐẠT

Văn.... vō.

Ông Hồng-tiêu là một văn-si.... ở Saigon.

Cô Phương-lan là một nữ-si.... ở Saigon.

Một văn-si, một nữ-si, tưởng giây thân-ái nhẹ-nhang... như một câu văn hay, một câu thơ tuyệt tác.

Ai ngờ lại nặng như hòn chì, nói cho đúng nặng như cái bẩn khắc bằng kẽm.

Nguyên do câu truyện như sau:

Ông Hồng-tiêu đòi tiền cô Phương-lan.

Cô Phương-lan không trả.

Ông Hồng-tiêu nói nặng, nói nhẹ thế nào, đến nỗi cô Phương-lan giận, cầm cả bẩn khắc ném ông Hồng-tiêu.

Ông Hồng-tiêu tránh khỏi. Tưởng đến đấy, ông Hồng-tiêu nhãnh nhặn nhặt bẩn khắc đưa lại cho cô Phương-lan một cách ôn tồn. Nhưng cứ chỉ đó lại là cứ chỉ của bọn nam nhi quân tử.

Thế cho nên ông Hồng-tiêu không có cái cứ chỉ ấy. Ông Tiêu nhặt bẩn khắc ném lại cô Phương-lan,... đến nỗi cô Phương-lan bị thương ở đầu.

Ông Hồng-tiêu đến đây.... thấy « tiêu » sự nghiệp của ông.

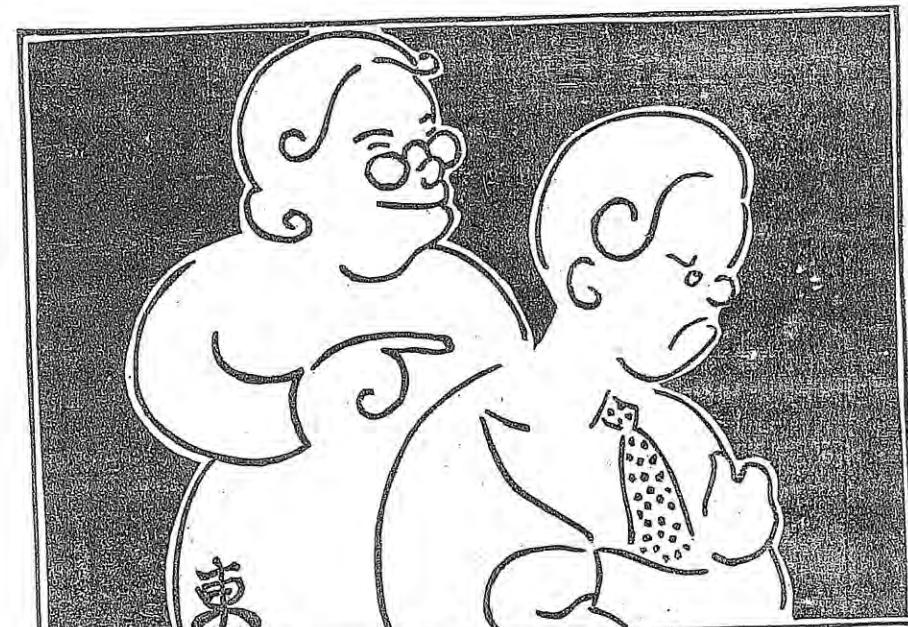
Đồng Nai với Zân Báo.

Đồng Nai và Zân Báo là hai tờ báo ở Saigon tự cho mình là cơ quan của phái lao-động. Như vậy, ai cũng tưởng hai tờ báo đó sẽ cùng nhau làm ích lợi cho đám dân đen, tờ nọ dựa vào tờ kia làm cho dân thêm mạnh, mà thật ra, họ chỉ làm cho dân thêm.... đen.

Không biết làm sao, Đồng Nai gần đây rêu rao ông Võ-khắc-Thiệu (Vogt) quản lý Zân Báo, bảo độc giả nên coi chừng ông, rồi lại đe dọa chức cuộc hội-hiệp công-đồng lật mặt nạ, đe làm sách chỉ trích cách hành-động của ông Thiệu, họ Võ.

Ông Thiệu họ Võ này cũng vô ngực nói cứng, tuy hơi mềm: « Đây, cứ làm tới đi coi nào! » Rồi ông cũng đe làm sách lật mặt nạ của mấy tay chí-sĩ già danh cách mạng để mưu cầu hạnh-phúc riêng.

Hòn bẩn ném đi, hòn chì ném lại, mấy ông Phan-văn-Hùm, Tạ-thi-Thâu ở Đồng Nai, Võ-khắc-Thiệu ở Zân Báo lê phép với nhau lạy.... Ông này bảo ông kia là bò, là nọ, là kia, ông kia cũng bảo ông này là nai, là kia, là nọ

— Anh giận tôi thực rồi. Anh thè thè thì tôi tin thè nào được. Anh muốn tôi tin thì phải thè độc nữa kia...

NHÓ DÊN LỚN

thật là một trận đấu khốc liệt. Mà xem như ông nào cũng phải cả đắng, mặt thật các ông đấy!

Tiếng lai

Tiếng annam ngày xưa đã lai tàu, đến bây giờ lại lai tây.

Nhất là về cách xung hô, ta càng thấy rõ giọng lai của người mình. Các nhà nho nứa mùa dùng: nào bỉ-nhân, tiễn-nội... tiễn tiễn-nội, đại tiễn-nội; mấy cậu học sơ đẳng dùng: nào moi,toi, ma femme... ma femme moi — lảng tai nghe khi thi trưởng minh ở bên tây, khi lại trưởng minh ở bên tàu, dờ lên trán mới tỉnh ngộ ra mình là người annam.

Nói đã nói tiếng lai, viết cũng chịu khó viết tiếng lai nốt. Động mờ một bức thư rá, bắt kỳ bức thư nào, là đã thấy tay tàu lẩn lộn như món tap-pí-lú. Nếu không đề:

Cher monsieur quan lớn hay chère thưa chí thì cũng đẽ.

Hiền Huynh nhã giám, hay Cô Nương nhã giám.

Đây là không kẽ các danh thiếp của các quan hàn... nồi, dài dẳng-dặc hàng mấy chục cây lô-mét, đầy những bội tinh, huy chương: của tây của ta và của... Cao-mên nứa.

Ai còn dám bảo tiếng nước ta nghèo nứa.

Lý Toét và ông Nguyễn-tiến-Lãng.

Trong báo Bời Đông Pháp « La Vie Indochinoise » số 1 đã thấy đăng một truyện ngắn của ông Nguyễn-tiến-Lãng, nhan đề là:

— « Cái đầu lâu ».

Truyện không buồn, nhưng thảm. Một ông lý nhà quê, kẽ lại cho ông Lãng nghe, ông Lãng đem kẽ lại cho độc-giả nghe. Ông thân sinh ra ông lý làm giặc bị chém.

Truyện thảm, ông Lãng tính vốn buồn, kẽ càng thêm thảm. Nhưng không thảm, không buồn mà lại buồn cười là chỗ ông Lãng gặp ông lý. Ông Lãng chào ông lý rồi vồn vã hỏi:

— « Ông đi đâu với ông lý cựu ? Ông có vẻ một người đi xem hội, vì ông đội cái khăn lượt đẹp, cái áo the đen. Còn cái này là cái gì ? Cái khăn vuông vải tây điều này hình như đựng các thứ quả của vườn nhà ông vậy. Ồ ! Mấy quả cau đẹp quá ! Tròn, xanh, vẫn vàng, nó làm tôi tiếc cho tôi không biết ăn trầu ! »

Ông Lãng ăn nói là quá ! Gặp người quen, mà ông rồi thì giờ thưa nước bọt tả cái khăn vải tây điều, cái áo the đen với mấy quả cau tròn, xanh, vẫn vàng thì thật vẫn-chương quá !

Còn ông lý nào chịu khó đứng nghe ông tả cảnh dài giòng văn tự mà không bức mình thì hẳn là ông Lý Toét !...

Ông A. G. ở Lục-Tỉnh tân-văn

Lục-Tỉnh tân văn có đăng một bài văn đại cà sa, nhan đề là : « Thật giám cả gan bảo rằng khoa học có tội ! Hãy khẽ rút cây gậy Tử-Lương của thầy kiện Phan-Khôi ».

Thật là một bài văn không tiền không hậu, xin trích ra mấy đoạn :

« Xét vì mẹ con bọn duy-vật-luận với khoa học chuyên môn ở thế giới này, vì câu chấp mà không cải tạo nổi một non composant :

« Science matérielle », có chăng cũng bắt quá mói tượng-thai chừng năm, sáu con trăng. Vậy thì muốn giàn tát nã đích thân túc thời, cũng chưa đủ lẽ....

« Xét vì bên duy-tâm-luận không tự biết mình là gì ; mình đối với hết thảy kia nõi vò khác ra sao ?... khinh thị cái bao-tử tống ra những đồ khó chịu rồi làm luôn cả sự tác dụng của cái lỗ mũi với không-khí từ đầu mũi thẳng ra khắp cả vô biên (illimité). Vật « duy » thi thông-khổ thế nào, trách cứ (responsabilité) tự vật chịu lấy, chớ ai bảo dành cha dành mẹ làm gì, cho phải

chắc lấy thống-khổ, rồi kiện cáo người ta.

« Xét vì con cháu của « Tự-nhiên » với « Ái-tri » (chánh nghĩa gốc chữ philosoph...) của thế giới này dẫu có sung đột đến đâu cũng không trở ngại cho luật tần-hóa chút nào, vì bọn tim bắc, tim vàng không thể chun thấu trung tâm quả đất, bon liệng bom bắn khói không thể bay lên thượng tầng mà đứng mang trước-khi (!!!) dưới đất theo.

Này đứng trước mặt pháp-luật và đối với công chúng đại-thiện (cả ngàn) (bồn chồn) xin kính cẩn mong các ngài hỉ-xả mà xóa phiên tòa đặc biệt này với không gian thời gian, và rộng lòng chiếu rõ ngọn đèn pháp-lý cho họ thấy rằng :

« Hết bao nhiêu công thì bấy nhiêu tội !

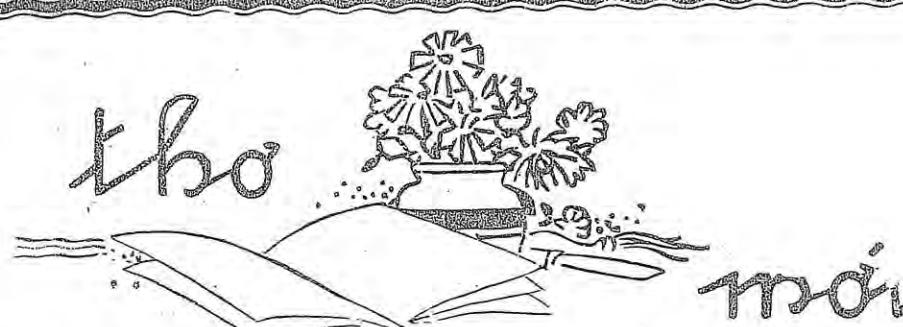
« Có công mà kẽ thì cũng như không ! ... Ở thế giới nào cũng như vậy cả ! »

« Còn thầy kiện « Tout Seul » vẫn chưa rõ luật tần-hóa, hãy giao cho hội-đồng biên hộ điều tra, coi y cải-thí cho khoa học hay có oanh-xui trước ít nhiều gì không ? Thế nào bọn nhà nghè của họ phải lo liệu lấy để mưu sự tồn tại cho nhau. »

Thật là vẫn : Ai hiểu thì hiểu, không hiểu được thì thôi !

Thế mới biết viết văn Annam cũng khó lắm !

TÚ-LÝ

Bóng hoa rừng (ngụ ngôn)
Trèo lên trên đỉnh non cao
Nghe lời chim gọi, gió dào-dạt thưa,
Bóng đầu gấp gỡ linh cờ,
Có nàng cao váy ôm-ở đứng trông.
Tóc cô gió lắng-lo chàng,
Nắng vàng rộn cặp má hồng hồng
tươi.
Mắt như nước lặng in trời,
Cánh đào thắm nét, miệng cười như
mơ.

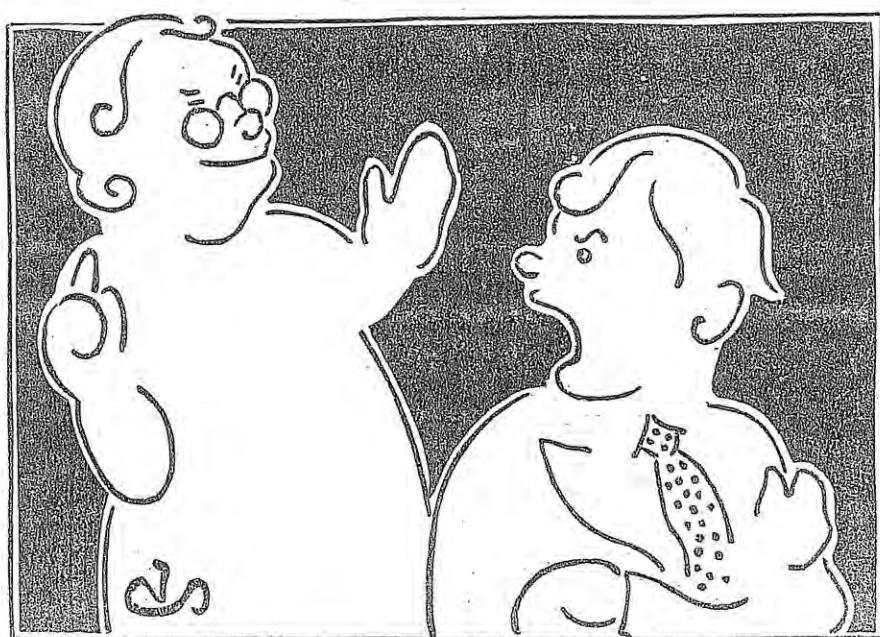
Khiến ta lòng những say sưa:
Phải người ta vẫn đợi chờ, đây
chẳng ?

Trái tim đếm bước ngập ngừng.
Lại gần ta hỏi ai rằng: « Ai oi !
« Theo đường nước chảy mây chổi,
« Đề lòng ra khắp phương trời, ta
xem.
« Ở đâu nhăn gió đưa chim,
« Ở đâu thiếu-nữ trong tim người
yêu.
« Tôi đây thấy cảnh du-hiu,
« Phải chăng người ở trên đèo mong
ta ? »

Bời hỏi, ta đợi lời thưa,
Song cỏ sơn-nữ hững-hờ trong mây...
Sóng xuân đôi mắt lung-lay,
Tình xuân nồng đượm đôi mày
thanh-thanh.
Cười xuân đầm-đuối trời tình.
Lòng ta như muốn tan thành hư
không.
Ta ôm thiếu-nữ trong lòng:
Người yêu thoát biến thành bông
hoa rừng.

Bóng hoa đầm-hầm còn hương,
Thì ta còn vết đau thương, không
cùng.
Đinh hoa ở một bên lòng,
Ngàn năm tiếc giấc mơ-mộng khi
xưa.

THẾ LÝ

— Dứa nào giận, ăn lý-luận Phan-Khôi !

Tình và cảnh

Tiếng chim kêu trong ánh sáng bình minh

Véo-von riu-rit ở trên cảnh
Làm rộn-rã giác mơ lồng thiêu-nữ :
Tôi đứng dậy, tôi bên hiên lừa cửa
Mà thả lầm đôi mắt tận chân mây,
Để tâm hồn quên những nỗi chua
cay.

Vì lòng tôi bấy nay thường u-thảm,
Như ẩn mãi trong vùng mây ảm-
đạm,
Mười chin thu vo-vẫn trên đường
đời,

Tôi chỉ cười có nửa miệng cười thôi,
Nhưng tôi khóc đã gần khô suối lệ,
Đời giả dối càng bạc đen, càng mai-
mia,

Lòng tôi càng tro tro càng vắng
không.

Than ôi ! Cảnh nước mây buồn tẻ
mít mùng,

Riêng trái tim tôi hăng đón đau, tha
thiết
Đã bao lâu có ai người hiểu biết.

Sáng hôm nay, nghe thấy tiếng chim
ca,

Bởi vì đâu xúc động tấm tình thơ ?
Tôi thường thấy những tiếng vang
thôn tháp,

Ở lòng ai noi chân mây xa lắc:
Tôi biết còn một khói lâm lõm,
Cùng với tôi xướng họa một nhịp đòn.

Nên tôi trong nắng reo trên lá động,
Lòng chán nản lại chúa chan hỷ

vọng,
Nghe bên hiên lán gió thổi hắt-hiu,
Như khuya nỗi vui, sống và yêu,
Gây hạnh phúc, ước mong và mơ
tưởng.

Cười với khúc chim ca, nguồn ánh
sáng,
Tôi mở lòng cho nắng bình minh soi,
Và đắm say ngâm bài hát yêu đời.

VIỆT-NỮ

SƠ MÙA XUÂN

của Phong-Hoa

SỐ TẾT NĂM NGOẠI đã được các bạn hoan nghênh một cách đặc biệt.
SỐ NĂM NAY sẽ hơn số năm ngoái.
(Thực chứ không như Phụ-nữ Thời dám)

36 trang.— Bìa in nhiều màu. Phụ bản
rộng bằng 2 trang Phong-Hoa.

SE RA

Ngày chủ nhật 28 Tết (11 Fév. 1934)

Bản báo hiện đương trù tính để làm
cho số mùa xuân thành một số có
một không hai ở nước Nam,
một cái lạ trong làng báo xứ này.

Trong những số sau sẽ nói thêm
các bạn biết rõ hơn.

MÃY CUỘC THI VỀ TẾT
Thi truyện vui — Hai trang giấy viết
là cùng. Có liên lạc với Tết hay Mùa
xuan thì hơn.

Thi tranh khôi hài, và thi vui cười—
Phai có tính cách Tết và Mùa xuân.

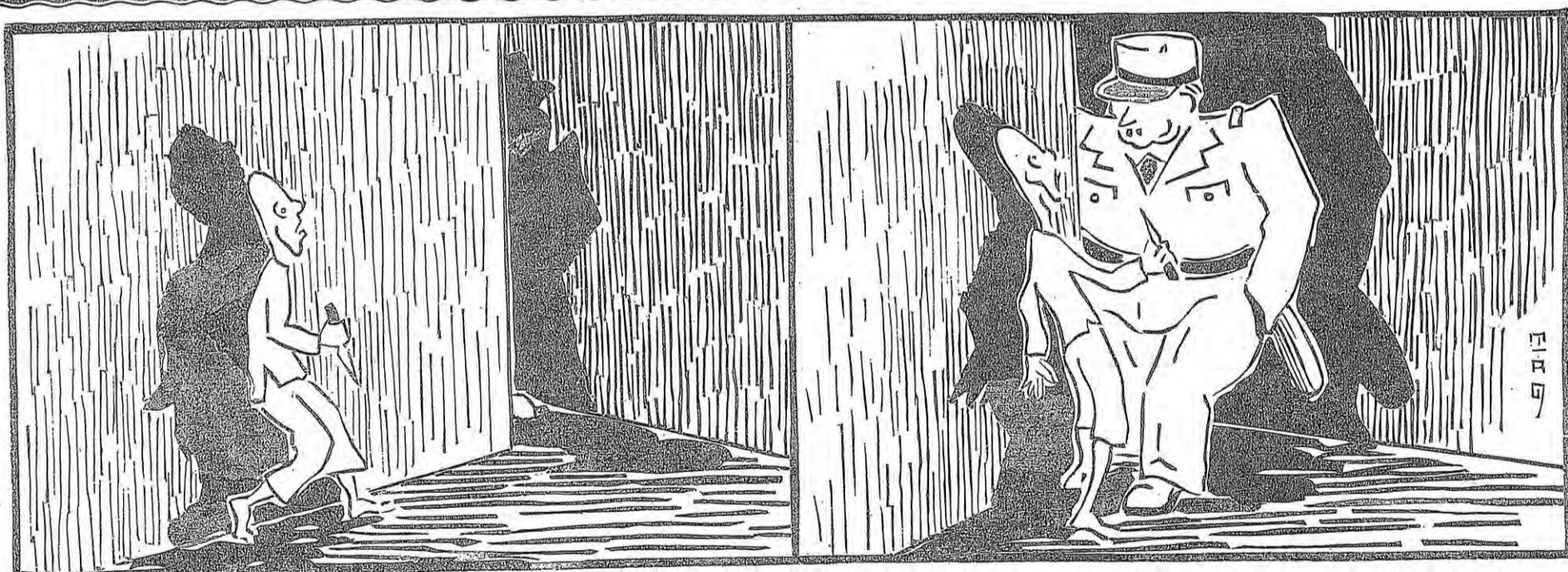
Thi thơ Tết và câu đối Tết.

Nội cuộc thi có: 1 giải nhất hai năm
báo hay sách vở đáng giá 6\$00. Giải nhì
1 năm báo hay sách đáng giá 3\$00. Giải ba
6 tháng báo. Giải tư, giải năm 3 tháng báo.
Đến 25 Janvier hết hạn gởi. Nếu dự
nhiều cuộc thi thì xin viết riêng mỗi thử
một tờ giấy cho tiện việc nhà báo.

Các nhà buôn muốn đăng quảng cáo
vào số Tết thì xin mời lại nhà báo
hương lượng ngay từ bây giờ.

BÀNG MỤC-LỤC DỄ TRA SỐ MỆNH

Cầu tài	Hôn nhân	Gia trạch	Tật bệnh		Cầu tài	Hôn nhân	Gia trạch	Tật bệnh
Thất tài vì mua phải báo Phụ-Nữ.	Khá, nhưng cũng khá sợ....	Không bình yên vợ chồng hay cãi nhau.	Bệnh tinh trầm trọng,.. phải sai sứ-tử đi lê hồ.		Tiền vào nhà như nước.	Lúc nào cũng phải đề phòng.	Thánh đi vắng.	Nên kiêng ăn chè đậu xanh,
Tốt, cứ hiến tim sẽ được làm Nghị-trưởng.	Lấy được người đồng tâm... trừ khi nào người đồng tâm lại đem hiến trái tim cho người khác.	Trong nhà bình yên, sẽ có người đem hiến tim, lòng và phổi.	Sẽ đồng bệnh với ông Phạm-huy-Lục, xưa lê hiến tim thì khỏi.		Trăng trong, gió mát là kho vũ tận.	Mỗi năm một khối tinh.	Thánh đi vắng.	Đêm nằm hay mộng, hay mị.
Phải tùy gió phất cờ.	Lấy được vợ đảm-đang như con chi chi	Nhà nên quay hướng về phía mặt trời.	Chóng khỏi nhưng phải ngủ nhiều (đọc Nam-phong).		Nếu có tiền thì giàu, ai không giàu thì không có tiền.	Không nên lấy vợ, Tú-Xơn thì hơn.	Thánh đi vắng.	Ăn cái gì cũng chướng anh-ách
Nên trữ sẵn nhiều bì già để dựng tiền.	Vợ giỏi việc bếp núc.	Thánh đi vắng.	Phải đề phòng bệnh khó tiêu.		Phải mong ở hòn đất Xứ-sở vui vẻ linh-dinh để bay nhảy.	Đám cưới sẽ bao giờ sợ cháy nhà.	Nên dề phòng bệnh ủ tai và sôi bụng.	
Chữ tài liền với chữ tai.	Không nên lấy vợ (N.V.-Vĩnh)	Lực-đục không yên.	Không nên ốm (N.V.-Vĩnh).		Không được giờ lấy phải vợ hay nói.	Thánh đi vắng.	Phải đi chung đậu luôn.	
Nên giữ két, có lợi to.	Hôn nhân sẽ làm cho thất vọng nếu là con trai.	Thánh đi vắng.	Phải lo mấy ông lang băm.		Phen này ăn hẵn gà ăn bạc cãi nhau, sinh (gà ba chân lai càng tốt hơn),	Ngoài nhà nên treo biển đồng thì mới vô sự.	Nếu có mệt gấu hai mõm thì khỏe mạnh. Nên dề phòng bệnh ho gà.	

— Ai đi đấy, muốn sống thì đưa ví tiền đây ?

Quyển sách rất có giá-trị:

HÁN - VIỆT THÀNH - NGỮ?

Của ông Bửu-Cân
nén Cụ Thượng-thư Bộ Giáo-Dục có
cho bài lừa

Sách dày (600 trang), khổ rộng 24×16, giấy trắng. Sách có 13.000 thành- ngữ, đều giải-nghĩa bằng pháp-văn, có chua chử hán, có thí-dụ trích của các văn-hào thi-sĩ trứ-danh trong nước. Sách đã được hai Đại-học-đường bên Pháp Trường Thuộc-Địa và Trường Đông- Phuong Sinh-Ngữ và các Nha-thự lớn ở Đông-Pháp đều mua.

Giá rẻ 3\$30, tiền gửi 0\$35
Bán tại : Bửu-Cân, Professeur au Quốc-Học, Huế và các Hiệu buôn sách lớn.

BAO THẦU CHO CHÍNH-PHỦ PHÁP

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v.v...

ở TRUNG-KỲ, BẮC-KỲ và CAO-MÊN

Sữa

NESTLÉ

Hiệu CON CHIM

Sữa khỏe của trẻ con

BÁC-SỸ ĐẶNG-VŨ-LẠC

Y-SỸ LÊ-TOÀN

Chuyên-môn chữa mắt

PHÒNG KHÁM BỆNH VÀ CHỮA MẮT
48, phố Phủ-Doãn (Richaud)
Téléphone : 586

Sáng từ 9 giờ đến 12 giờ
Chiều từ 3 giờ đến 6 giờ

BỆNH-VIỆN VÀ HỘ-SINH-VIỆN
40-42, phố hàng Đậu (Duvillier)
Téléphone : 585
Bệnh-viện. — Có Bác-sỹ Đặng-vũ-Lạc và Y-sỹ Lê-Toàn ở luôn bệnh-viện trong nom cần-thận

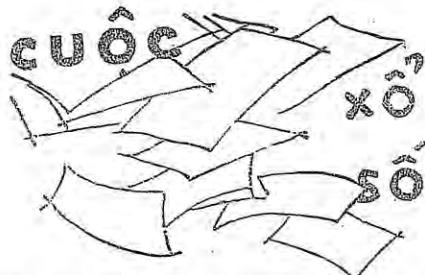
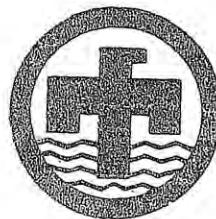
Hộ-sinh-viện — Bác-sỹ Đặng-vũ-Lạc chuyên nghề đỡ đẻ và các bệnh dân bà con trẻ, trông nom cho người san phu trong khi ở nhà hộ-sinh và trẻ sơ-sinh trong một tháng

LẠI MỚI MỞ ;
NHÀ HỘ-SINH PHÙ
93, hàng Đồng (Cuivre prolongée)
Téléphone : 658

NGƯỜI

TỪ CAO ĐẾN THẤP.

VÀ VIỆC

Cuộc xổ số C.S.A. vé bán vẫn còn đong lại. Nhưng không phải vì ít người mua vé. Trái lại, những người ham xổ số, mong trong khoảnh khắc trớn nên giàu có, chô nào cũng nhanh nhanh. Chẳng thế mà cuộc xổ số C.S.A. chưa mở đã thấy cuộc xổ số khác...

Ta mua cái vé cũng như ta vào sòng bạc, cũng như ta ra ứng cử nghị vien cũng như ta viết báo thuê, may ra gặp vận đỏ thì hoặc trớn nên trót phú, hoặc được bầu làm nghị trưởng. Dẫu cho ta gặp vận đen chẳng nưa, ta cũng chỉ mất có một đồng bạc! Mất một đồng bạc lại mua được bao nhiêu hy vọng, bao nhiêu nỗi sung sướng, thì ai chẳng muốn mua...., nếu có tiền mà mua.

Đỏ, đen.... có lẽ tại số chẵn? Theo mấy ông Quí-cốc-tử, Thần-cốc-tử, Tiên-cốc-tử, Nguyễn-văn-Vinh tử, muốn biết mình có trúng số hay không trúng, thì chỉ có một cách: giở quyển Niên lịch thông thư ra lấy số tử-vi. Cần thận hơn nữa thì đi xem bói, rồi ta mua hương, hoa đến hàng Trống cầu đức Mẫu phù hộ cho, chọn ngày, giờ tốt đi mua vé: như thế hẳn thế nào cũng trúng số.

Mà nếu không trúng, cũng không phải là thầy bói nói nhảm, cũng không phải là Mẫu không linh, chẳng qua tai ta không có số... tuy theo số tử-vi năm ấy ta phát tài.

Trong hai, ba vạn người đánh số, trúng khô lòng mà mình trúng, nhất là lúc mình chỉ mua có một vé. Nhưng thế nào cũng phải có một vé trúng, mà biết đâu số vé ấy lai không phải là số vé của mình? Ủ, biết đâu, biết đâu ta đi chơi ngoài đường lại không bắt được vài nghìn bạc họ bỏ rơi? Biết đâu ta mở báo nói chơi như ông bà Phạm-lê-Bông lại không được đốt pháo Xứ sở...? Biết đâu ta cứ vận áo súng sinh như ông Đỗ-Thận, khom lưng vái như ông lại không có ngày có cái áo thung xanh nó đi với bộ râu dài và tốt, cái búi tó nhỏ mà đầy những chấy?

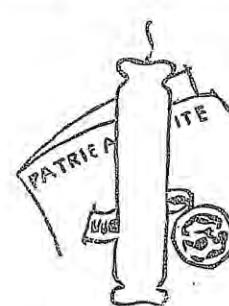
Cho nên, chưa mua một cái vé nào, lòng ta đã đầy hy vọng, mà lúc đã mua được một vé, hy vọng làm cho ta sung

Nhà thơ ảnh - Ồ! cô này trắng nhỉ?

Nhà xếp chữ - Có chữ N cũng xếp ngược.

sướng ấy, ta mơ tưởng đến những việc ta sẽ làm lúc ta đã trúng số.

Những việc đó, mỗi người một khác. Bao nhiêu nguyễn vọng, bấy nhiêu mộng. Mộng của ông Phan-Khôi không giống mộng của cụ bảng Hoàng, mộng của ông Lê-công-Đắc không giống mộng của cụ Huỳnh-thúc-Khang, nhưng tựa trung cùng là mộng cả.

Ông Phan-Khôi mà trúng số độc đắc ắt là ông mở mang cơ quan phụ-nữ cho ngày một thêm bành trướng, rộng rãi, to tát, ông sẽ hết sức bình sinh làm cho người annam hóa ra người lý luận, làm cho lý luận của lý Toét hay lý luận của đàn bà đều hóa ra lý luận Phan-Khôi cả.

Mộng của cụ bảng thì ta chỉ xem mấy mươi bài xã thuyết cụ đề « ẩn » ở trong báo Trung Bắc cũng đủ biết. Cụ mong mỗi báo cụ lại đề « ẩn » [như

gà mái ghẹ « đẻ », một bài xã thuyết bàn về thuyết phái là phái, mà trái là trái, hay bàn về cha cha, con con, vợ vợ, chồng chồng, anh anh, em em, đặng một ngày kia, cha ra cha, con ra con, vợ ra vợ, chồng ra chồng, anh ra anh, em ra em..... rồi xuất sản ra vô vàn vạn số cụ Bảng con « ẩn » ở trong lồng báo.

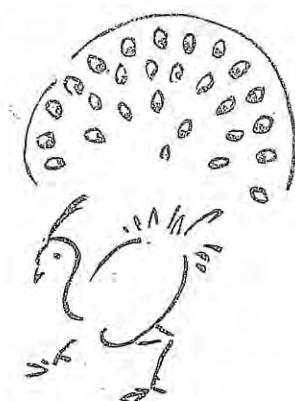
Mộng của ông Lê-công-Đắc là mộng gà, mộng của cụ Huỳnh-thúc-Khang là mộng chữ nho, đến như mộng của nhà thi-sĩ Tản-Đà thì chắc là mộng con hay là mộng mị. May ông Phạm-tá, Phạm-lê-Bông, Tôn-thất-Bình ở báo Xứ sở Annam chắc là mộng rứa lắm: trúng số hẳn là họ vãi tiền ra đốt pháo gọi hồn Xứ sở rồi họ tổ chức một cuộc di bộ tìm quốc hồn quốc túy (có lẽ phải sang tận Lào, vì Lào mới là tổ quốc của thuốc lào, nhưng đạt được mục đích, bọn Xứ sở nào dám quản công). Mộng của ông Bồ-Thận mới thật là to tát: rượu nồng, dê béo, cò gang có thép, bao nhiêu hy-vọng của ông, bao nhiêu công cuộc của ông, hình như ông nhờ vào đống tiền to ông được trúng số cả.

Bao nhiêu người, bấy nhiêu mộng. Đem tiền đi mua lấy một chút huyền tưởng, có người sẽ cho là đại-dột. Nhưng, nghĩ mà xem, ở đời ta sống ở huyền tưởng, vui - vẻ về huyền tưởng, thì ông Phan-Khôi có mơ mộng về lý-luận, ông Bồ-Thận có mơ mộng về áo thụng, ta cũng phải cho là họ đã sống...

Ai cũng mơ mộng, mà ai cũng cho là số độc đắc sẽ về tay mình, vì lấy tâm lý con người ta mà xét, ai cũng tự cho mình là hơn người, riêng đáng để ông trời xanh chí công kia để mắt

đến, mà cuộc xổ số chỉ là một cuộc chọn người của ông trời chí công! Theo lẽ đó, ai cũng hơn người cả, thành thử ông trời chí công không biết chọn ai, nhảm mắt chỉ liều!

Nhưng Tứ Ly tự cho Tứ Ly là hơn người thì số độc-đắc hẳn về Tứ Ly.

Trúng số, Tứ Ly sẽ làm những công việc gì? Tứ Ly sẽ mua cho ông Granval mấy triệu chai bồ không và cái lối đút nút tắc-ti, vì Tứ Ly thương hại ông tốn đã bao nhiêu là bọt mép mà không nên công trạng và vì Tứ Ly thương hại cho bao nhiêu dân buôn nước mắm đã vì ông mà sung-sướng.

TỨ-LY

MUA MỘT SỐ MÙA XUÂN

CÀ MỘT MÙA XUÂN VUI

NHÀ THÍ-NGHIÊM LÊ-HUY-PHÁCH 12 SINH-TÙ'
HANOI

Đã phát-minh nhiều thuốc hay để chữa bệnh Lậu và Giang-mai, ai-ai đều biết. Nay mới xuất bản quyển « Bệnh nguyên » là một quyển để dò căn các bệnh và cách dùng thuốc, cùng một mục nói riêng về bệnh Lậu, Giang-mai và Hạ-cam, để công hiến quốc-dân. Vậy ai ở xa muốn lấy, xin đính timbre ₫\$10, làm tiền cước phí,

đi đep

CỦA KHÁI - HƯNG

Về thời ấy, hai cái đặc sắc của hội đèn Hùng còn là cuộc rước đèn và cuộc đấu cờ người.

Tối hôm mồng chín An-nam, mười sáu cô quân cờ, mỗi cô tay cầm chiếc đèn lồng đi riệu từ nhà công quán lên đèn thượng làm lân trên đỉnh đồi Cổ-tích cao chót vót và cây cối bao phủ đèn um ở giữa đám dời, thấp và tro bụi. Đứng dưới thung-lũng ngực mắt nhìn lên, ánh đèn theo nhau thấp thoáng, khi ẩn khi hiện, như con rồng lửa lượn khíc từ từ bay lên từng mây. Đêm hôm ấy trời có cơn mưa, cảnh vật u ám càng làm tăng vẻ đẹp của giặng đèn, trông như những vết son đỏ chót vờn lên nền vải màu xám thâm.

Sáng hôm sau, « tết » xong, các quan địa phương xuống chứng kiến cuộc đấu cờ: Một bên, bên nữ, mười sáu cô rước đèn tối hôm trước ngồi làm quan.

Bấy giờ đã hưng hửng nắng. Tuy buổi sớm, trời có mưa to, nhưng bàn cờ bày trên ngọn đồi đất đỏ lắn sỏi nhỏ và có lùn phún cỏ già mọc, nên nước mưa đã theo các phía thoai-thoái mà chảy xuống các ruộng chung quanh. Một người bạn trong bọn chúng tôi có cái cảm-tưởng đứng trước một sân đá bóng vừa cắt cỏ về dịp đón rước long trọng một vị thượng khách. Nhưng tôi thì tôi đề ý cả vào các cô quân cờ, mặc áo đồng một màu hồng, che cùng một thứ ô lợp lụa hồng.

Ngồi trong chiếc lều lợp lá gòi, bốn mặt trông hồng, rộng độ hơn một thước vuông, cô tướng cờ y phục khác hẳn các cô bạn. Tuy cũng áo màu hồng nhưng ngoài lại trùm một chiếc áo ren rất mỏng có hoa thêu nỗi bóng. Vai cô quàng một cái khăn « san » và hai cô tay cô đeo hai đôi xuyến. Song đồ trang sức chẳng đủ làm tôn vẻ đẹp của cô, vì cái nhan sắc cô kẽ cũng xoàng. Trước mặt cô, trên một chiếc bàn con, thấy bày đủ các thứ cần dùng để theo: tráp trầu, hộp phấn, gương giá; trông thực có vẻ long trọng.

Một người bạn thì thăm bảo tôi:

— Thế mà được chọn làm tướng nǚ. Cô bé ngồi bên, dung nhan, dáng điệu còn hơn nhiều, anh à.

Một người khác nói tiếp:

— Ý chừng thị tỳ của cô tướng cờ.
— Không, chẳng có lẽ.
— Không là thị tỳ thì sao cũng ngồi trong lều tướng, Hay cô phụ tướng đấy.

— Dẫu sao thì cô ấy cũng đẹp hơn

cô tướng.

— Biết thế nào là hơn, chẳng qua vừa mắt ai thì người ấy cho là đẹp.

Câu nói hơi to, khiến cô bé nghe rõ, bén-lên cùi đầu, trông có vẻ dịu dàng ngày thơ lầm. Nhất là lúc bấy giờ, công chúng ở trên đèn thượng kéo xuống rất đông, đứng quây quần che kín mít cả bốn phía lều, mà người nào cũng nức nở khen cô đẹp hơn cô tướng.

Đối với những lời bình phẩm của người đứng xem, cô tướng tỏ ra một thái độ lãnh-dạm. Cô ngồi im, mắt nhìn thẳng, trông tựa hồ như một đào hát sắm vai phật bà vậy.

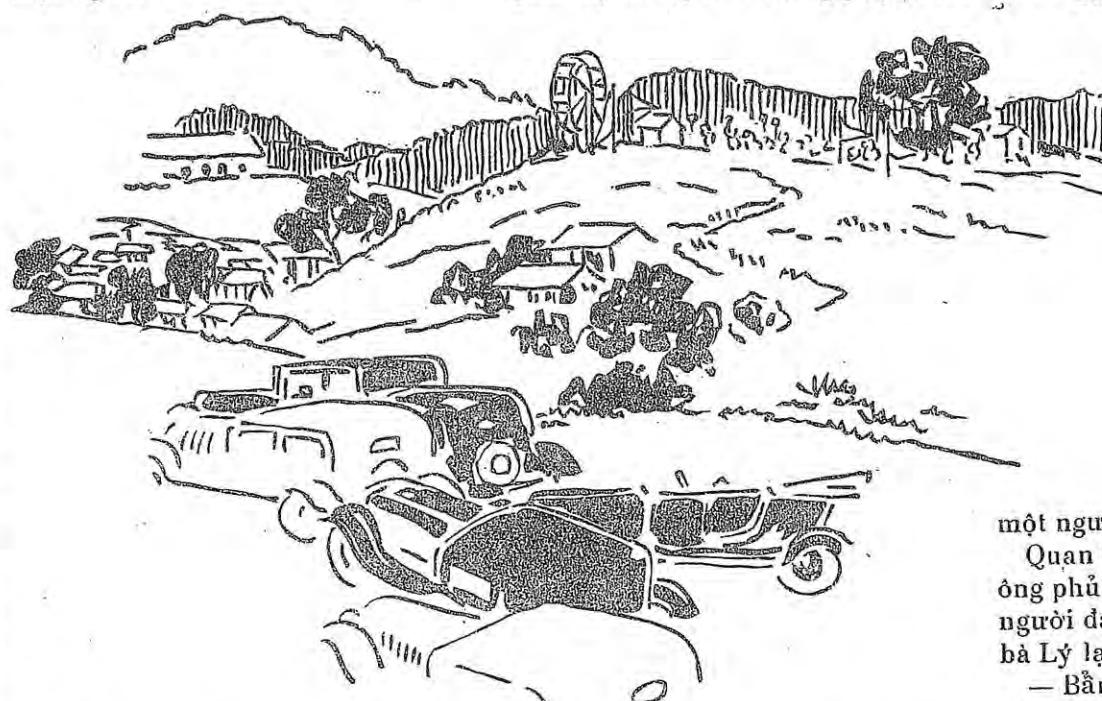
Nhưng hai người sắp ra đấu giải thì nghe chừng bắn khoán lầm, chứ không được bình tĩnh như cô. Họ đi lại trong bàn cờ, mặt mày cau có khó dăm-dăm. Tôi lại gần hỏi một người:

trong tỉnh Phú-thọ. Các ông hội viên ấy lại vừa là người cử con em trong hạt mình đến dự thi.

Hội họp hội đồng, có lẽ các hội viên bận việc cả, hay các ông ấy đã già cả không màng đến việc kén chọn gái đẹp nữa thì không biết. Chỉ biết rằng toàn hội đồng duy có một ông Huyện Thạnh-ba, một trang niên thiếu rất ưa khoa mỹ thuật về phụ-nữ. Vì thế, không những huyện ông được nhiều cô trúng cách, mà cô được suy tôn lên chức tướng cờ cũng là một nhân vật trong hạt ông.

Nếu mười lăm cô quân cờ kia, cô nào cũng biết lễ yên phận, đặt đâu ngồi đấy thì câu truyện thi sắc đẹp đã chỉ có thể và cô Thanh-ba đã nghiêm-nhiên chiếm một địa-vị rất đích đáng. Nhưng nào có thể.

Một bà Lý đưa con đến nhà công quán dự-thi lấy làm chẳng-phục khoa

— Sao các ông không nhập cục đi?

— Nào đã xong đâu. Các cô ấy còn tranh nhau chức tướng cờ.

— Tranh nhau? Sao lại tranh nhau?

Người đấu cờ liền thuật lại cho tôi nghe câu chuyện đại khái như sau này:

Năm năm, trước ngày hội độ mươi hôm, hội đồng ủy viên trông coi về việc tế tự đèn Hùng họp ở nhà công quán để chọn lấy mười sáu cô quân cờ. (Mười sáu quân bên con trai thì không cần phải chọn, cái đó là lẽ thường). Rồi trong số mười sáu cô lại cử một cô vừa đẹp nhất, vừa là con nhà danh vọng trong hạt làm tướng cờ.

Đứng đầu hội đồng có ông Phủ Lâm-thao, còn các hội viên thì đều là các ông Tri-phủ, Tri-huyện khác

mỹ-thuật của quan huyện và đám cǎi tiểng ché bai sự bất công bằng của quan.

Vì thế mà hôm nay đã đến bàn cờ, bà ta còn quả-quyết với « thiên-ha » rằng một là con bà làm tướng cờ, hai là bà ta đưa con về, chứ cái nhan sắc của cô Thi, con quý của bà, chẳng chịu đứng thứ nhì.

Ấy moi rầy! Chẳng lẽ cờ có hai tướng. Mà cô Thi tuy hiền lành nhũn-nhặn, nhưng mẹ nhất định bắt ngồi lì trong lều, bên cạnh cô tướng thì cô cũng đành phải tuân lời. Ai khuyên khéo thế nào bà mẹ cũng không cho cô đi. Bà ta lại nói cứng rằng: « Hèm súng đến bắn con tôi, tôi cũng bắt nó không được nhúc-nhích, vì tôi biết ở chỗ này nó đẹp nhất. »

Nghe xong câu truyện, tôi đưa

mắt nhìn lại cô thiếu-nữ ngồi trong lều mà bạn tôi cho là người đi theo hầu cô tướng: cô vẫn yêu-diệu dịu-dàng, lại thêm có vẻ con nhà khuê-các lầm. Nhất là ngồi bên cạnh một cô nét mặt gân-gốc hường-bỉnh như cô tướng cờ, thì cái nhan-sắc thùy-mị của cô lại càng rõ rệt. Nhưng mẹ cô, mẹ cô thì quá quắt lầm, những lời khen của bà làm giảm cả cái đẹp của cô đi.

Giữa lúc ấy thì hội-dồng đến. Hội-dồng lần này đông đủ, không thiếu một ai. Lại thêm có cả mấy người dân bà Pháp ở Phú-thọ về xem hội: bà Phó-sứ và bà Giám-binh.

Bỗng ở hàng nước gần đấy nhảy chồm ra như con sư-tử dữ, một người dân bà tóc lòa-sòa bay trước gió, mặt có vẻ căm tức, giận uất: Đó là bà Lý. Bà ta tiến đến trước mặt hội-dồng mà cả tiếng nói rằng:

— Bầm các quan xét cho chúng tôi một việc oan ức.

Quan Công-sử quay nhìn quan Tuần-phủ. Quan Tuần-phủ quay nhìn ông phủ Lâm-thao và hỏi:

— Cái gì thế?

Người dân bà nói luôn:

— Bầm cụ lớn, quả thực tình chúng tôi oan.

Ông Phủ hỏi:

Nhưng oan cái gì? Bà kêu việc gì?

— Bầm quan lớn xét lại cho, con gái chúng tôi đẹp nhất mà không được cử làm tướng cờ.

Mọi người đều bật cười. Một ông huyện tim lòn an-ủi, bông lon:

— Thôi, bà băng lóng vậy. Hội-dồng đã kén chọn thì tất là công-bình lầm lầm.

— Bầm, hội-dồng chỉ có mỗi một người, thì công-bình sao được?

Quan Tuần-phủ đưa mắt nhìn các ông phủ, huyện như đề hỏi xem lời người dân bà kia có đúng không, thì bà Lý lại nói tiếp:

— Bầm cụ lớn, hôm hội-dồng chọn quân cờ chỉ có một mình quan huyện Thanh-ba đến.

Ông huyện Thanh-ba, cũng có đứng đấy, thấy bà kia kêu ca lôi thôi thì mắng át đi:

— Đi đi! làm rách tai cụ lớn mãi!

Nhưng nào bà Lý có chịu lui, cứ lải-nải nói:

— Bầm cụ lớn, chỉ vì con chúng tôi không dẽ bảo, không biết trai-lợ như ai, nên nó không được cử làm tướng, xin cụ lớn xét lại cho. Hôm nay ở đây hội-dồng đông đủ thì chọn mới được đúng.

Ông huyện trẻ tuổi biết bà kia nói mỉa minh thì mặt dần dần đỏ bừng rồi trở nên tái mét. Giá không có quan Tuần-phủ ở đấy thì chắc là ông ta đã tặng kẻ sác hồn mấy cái tát trái. Song ông ta cũng thở lộ được lòng căm tức của ông ta bằng mấy câu nói sau:

PHÒNG THĂM BỆNH

Bác-sỹ Ngô-Trực-Tuân
Có bằng chuyên môn Dực-anh sản
Đại-học đường Paris
46, Phố Hàng Cót — Hanoi
Giáy nói 725

Giờ khám bệnh:

Sáng từ 7 giờ đến 11 giờ
Chiều từ 4 giờ đến 7 giờ
Thăm bệnh ngoài phố mới giờ nào cũng đón

NƯỚC HOA HIỆU CON VOI

Nguyên chất rất thơm chua pha
Quelques fleurs, jasmin, fleur d'amour, narcisse noir, violette, rose, menthe.

1 lọ 3 grs.	0\$20	1 tá	—	2\$00
1 lọ 6 grs.	0.30	1 tá	—	3.00
1 lọ 20 grs.	0.70	1 tá	—	7.00

PHÚC-LỢI 79, Paul Doumer, Haiphong bán buôn và bán lẻ.

Mua buôn giá châm chước liên cát bản hiệu chịu cát.

Đại lý: PHẠM-HẠ-HUYỀN 36, Rue Sabourain Saigon

BẢN ĐẠI GIÁM GIÁ !!!

Chè mạn, chè hạt và chè tàu ướp
đủ các thứ hoa. Dừa, lê và măng
đóng hộp. Yến Quảng-nam, cà-cuống
nước và củ cải rầm v.v.

Ich-Phong

20, Phố Hàng Nón, Hanoi
Giáy nói số 302

— Chỉ lào! con bà xấu như khỉ mà đòi làm tướng cờ thế nào được.

Chẳng nói chẳng rằng, bà lý chạy thẳng đến chỗ con ngồi, cầm tay lôi tuột lại trước mặt các hội-viên và nói một cách tự đắc:

— Đó, các quan thử xét xem con chúng tôi xấu hay đẹp.

Mà quả thật, cặp mắt ngây thơ vì ngượng-ngịu, đôi má đỏ hả-hả vì bẽ-lẽn đã làm tăng sắc đẹp của cô Thi lên bội phần. Nào bà lý đã thôi cho đâu; bà ta còn mòi các quan đi gần lại chỗ cô tướng cờ ngồi, rồi hỏi một cách sống-sượng:

— Bầm các quan so-sánh xem ai đẹp?

Quan Tuần-phủ chau mày nhìn ông huyện Thanh-ba có ý quoá trách thầm. Bà Phó-sứ thì vừa cười, vừa trả vào cô Thi mà bập-bẹ mấy tiếng Annam:

— Cô này đẹp.

Bà lý vin ngay lấy câu ấy:

— Đó các quan coi, bà đầm cũng phải khen con chúng tôi đẹp.

Nhung cô tướng cờ, một cô có vẻ danh-dá, đáo-dề, nói gạt luôn:

— Cái đẹp của người tây khác, cái đẹp của người mình khác.

Bà phủ Lâm-thao muốn tỏ rằng bao giờ mình cũng đồng ý với bà Phó-sứ, nói chém một câu:

— Cái đẹp thì ở mắt ai cũng thế. Cô ấy đẹp hơn cô đút di rồi.

Bà lý được thề:

— Đó, cô coi, cô băng sao được con tôi.

Cô kia lạnh lùng đáp;

— Tôi chẳng cần cãi lẽ với ai. Tôi chỉ biết tôi đã được hội-dòng bầu là đẹp nhất và cử làm tướng thì không ai tranh được với tôi.

Mỗi người khuyên bà lý một câu, nhưng bà nhất định không chịu để con bà ngồi làm quân cờ, nếu không được cất lên làm tướng, lấy lẽ rằng hội-dòng đồng dù đã đồng thanh cho con bà đẹp nhất thì là con bà được trúng cử.

Khó nghĩ quá! Không bên nào chịu nhường bên nào, thì có lẽ cuộc đấu cờ không thành chặng.

Về sau, quan Tuần-phủ phải hòa giải :

— Thôi, hai cô cùng đẹp, đẹp ngang nhau, mỗi người một vẻ, nên khó phân biệt. Vậy bây giờ chỉ còn cách gấp thăm, ai trúng số thắng thì người ấy được lên làm tướng.

Lời quan ban xuống, hai bên dành phải tuân theo. Nhưng khi gấp thăm, cô Thi lại vẫn trượt.

Ông huyện Thanh-ba soa tay tỏ ra vể thích chí:

— Đó, tôi đã chọn thì lòng giờ cũng phải thuận.

Rồi ông ghé tận tai tôi, thì-thầm:

— Con bé ương-ngạnh khó bảo chết đi ấy mà. Đẹp mà làm gì?

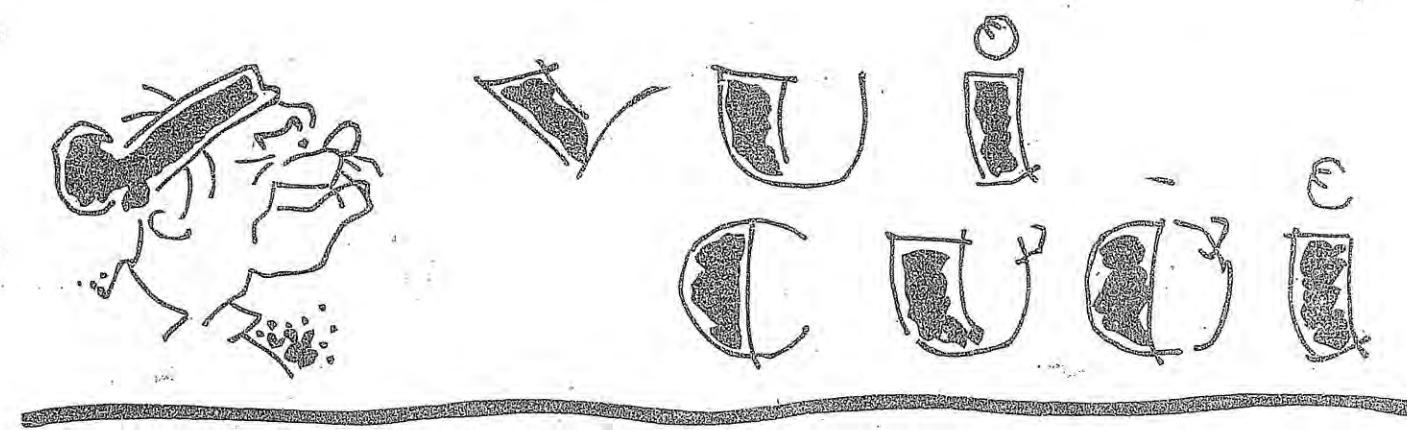
À, ra muốn đẹp phải dẽ bảo!

Tôi chưa kịp trả lời, thì, kinh ngạc biết bao, cái cô mà tôi cho là một con chiên hiền-lành, mຸm-mຸm bỗng mặt có vẻ hồng-hào căm-tức. Cô đứng dậy, tiến thẳng đến trước mặt các quan mà nói rằng:

— Bầm, các quan là đèn giời so-xét biết con đẹp mà vẫn không dám công nhận là con đẹp, đến nỗi phải tin ở sự bói thăm, thì quả thực ở đời người đẹp rất hiếm có, mà sự công bằng lại càng hiếm có lắm.

Rứt lời, cô bỏ bàn cờ kéo me đi thẳng.

KHÁI-HƯNG

Của T.V.-Ngân Phúc-yên

I. — Nằm mơ.

Thầy giáo bắt được Huệ đang ngủ già ngủ gật. Thầy hỏi: Tôi hôm qua anh làm gì mà hôm nay ngủ gật thế?

Huệ — Thưa thầy, tối hôm qua con nằm mơ đi xem chèo trống đập inh tai không ngủ được a.

II. — Truyện trẻ con.

— Ba oi! sao người ta lại nuôi mèo?

— Để mèo nó ăn chuột.

— Thế người ta lại phải nuôi chuột hở Ba?

— Ai nuôi chuột làm gì.

— Để mèo nó ăn.

◆

Của P.-Sinh Hanoi

I. — Giới Kiều

A hỏi B: — Cô Kiều có dân Pháp không nhỉ?

— Anh nói lần-thần, lúc bấy giờ đã có người Pháp sang Tầu đâu.

— Ủ! thế anh nghe đây:

Áo xanh đổi láy cà-sa,
« Pháp » danh lại đổi tên ra...

II. — Nhớ mồm.

Bà chủ nhà ngồi khẩu, có con chó ngồi kèm ghế.

Hàng gạo vào bán. Con chó xùa ra cắn.

Hàng gạo — Người ta đã bán gạo cho mà ăn lại còn cắn.

Chủ nhà !!!

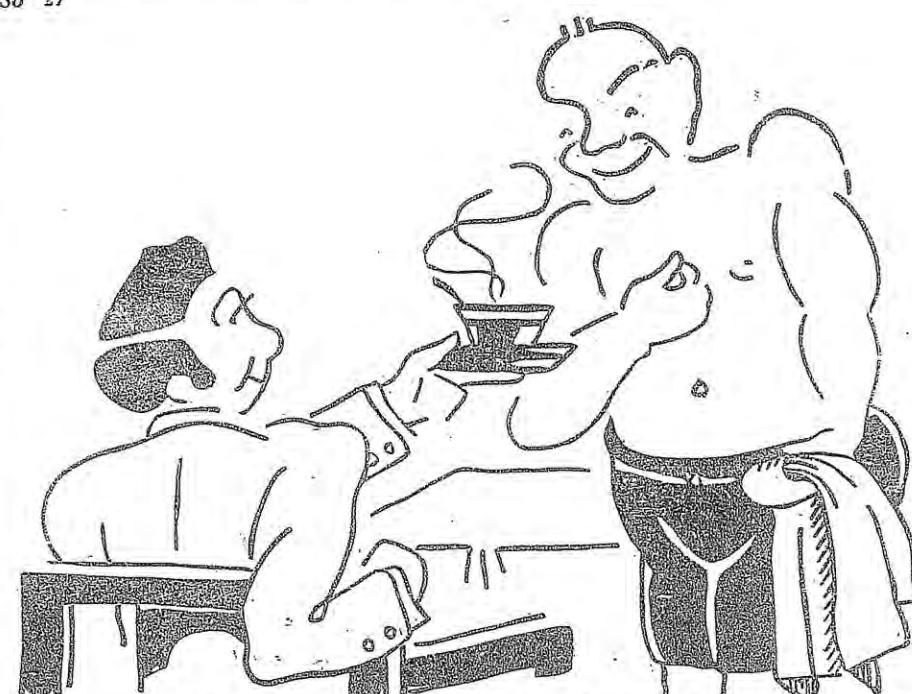
III. — Ngó ngắn.

Thằng bếp đang là quần áo bằng bàn là điện, thì hép điện, bàn là không nóng nữa. Hắn bỗng nhét cầu chỉ vào mũi thằng xe đứng cạnh.

Thằng xe — Sao may lại nhét cầu chỉ vào mũi ta?

— Ấy, tờ vội là cái áo này cho bà thi điện tắt, tờ thay máy tính nóng, nên tờ nhớ một tí.

Số 27

— Nay! chú thử ngó coi trong bát ehé có phải có con ruồi chết không?

— Pài lor! chè nóng quá tài chi ruồi không chết!

Của N.-Hân Huế

I. — Cụ Lý trả lời thực-thà.

Nhà du-lịch — Ngày cũ, chùa làng ta ở đâu, cụ làm ơn chỉ giúp để tôi vào vãng cảnh.

Cụ lý — Rõ den cho ông chưa, sáng hôm nay đã có người mang máy ảnh, — người ta bảo thê — về chụp mất rồi còn đâu.

II. — Đồ quan ăn trộm đâu!

Quỷ khoét lường một hiệu khách lấy trộm được ít đồ đặc liên giao cho Tặc đứng ngoài mang.

Về tối nhà, Quỷ kiểm lại đồ thì thấy mất cái đồng hồ, liền chỉ mặt Tặc mang:

— Đồ quan ăn trộm đâu! của người ta mà sao may giám lấy. Muốn sống bỏ ra ngay, không có ông đi trình cầm bẫy giờ.

III. — Sao ông không để đến ngày thứ tư.

Chủ di làm vè, cởi đói giàn véc-ni, lâm-bầm:

— Góm! giàn mới đi ba ngày đâu, đâu chết cả hai bàn chân

Thằng ở đúng bên:

— Chú sao ông không để đến ngày thứ tư hẵy đi?....

◆

Của L.T.-Kiên

I. — Vẫn không ngủ.

— Chị ạ, em nằm giường ta không ngủ được, em mới xăm cái giường tay.

— Thế bảy giờ thì ngủ được ngon giấc chứ?

— Không, chị ạ

— ???

— Em còn lo về món nợ mua giường.

II. — Tính cộng.

Cô giáo — Ví dụ: mợ chỉ mua

một cái áo nhung hết 1g\$00, một cái khăn quàng hết 3g\$00, một đôi hoa tai đầm hết 40\$00, một đôi giày 8\$00, chị tính xem xắm hết bao nhiêu?

Học trò — Con không giàm.

Cô giáo — ???

Học trò — Con sợ cậu con khiếp đám.

Thể-lệ cuộc thi vui cười và thi tranh khôi-hài.

Mỗi bài không được quá 30 giòng.

Tranh vẽ chiều ngang 12 phân tây, chiều cao độ 10 phân.

Mỗi kỳ sẽ đăng lên những bài và tranh mà bản-báo xét là hay nhất.

Giải thưởng (về 5 số 72, 73, 74, 75, 76)

a) về cuộc thi vui cười.

Giải nhất: các thứ sách đáng giá 3\$00

Giải nhì: các thứ sách đáng giá 2\$00

b) về cuộc thi tranh.

Giải nhất: các thứ sách đáng giá 3\$00

Bản-báo sẽ gửi cho những người được thưởng một cái phiếu lấy sách và cái hảng kè các thứ sách tây, nam của một hiệu sách. Rồi các bạn sẽ chọn trong đó, muốn quyền nào thì gửi phiếu lại hiệu sách đó lấy sách. Các bạn muốn lấy giấy bút hay đồ đặc trong hiệu đó cũng được, miễn sao cho đủ số tiền thi thôi. Tiền gửi về phần các bạn chịu. Hoặc các bạn muốn đổi lấy báo biểu không lấy sách cũng được.

CUỘC THI « LÝ-TOÉT »

Bản-báo sẽ chọn đăng lên báo những truyện vui cười và những tranh khôi-hài của các bạn dự-thi mà vai chủ-động là Lý-Toét. (Đặc-tính của Lý-Toét các bạn đã biết rồi).

Có 10 bài và tranh đăng sẽ có một giải thưởng 4\$00 sách để kỷ-niệm cuộc mua vui. Hết một năm sẽ chọn trong các bài và tranh được thưởng một bài hay một tranh ý nghĩa hay nhất và sẽ tặng một giải thưởng đặc biệt.

Dự thi xin cho vào phong bì riêng ngoài đề « dự cuộc thi Lý Toét ».

Bài và tranh nào hay mà không có tinh cách Lý Toét thì cho sang bên vui cười.

P. H.

TÂN - MỸ

Tailleur

91, Phố Hàng Đào, Hanoi.

HỘI TỒN-TÍCH TIẾT-KIỆM

Cần nhiều người đi cõi-động cho hội tại Hanoi và Haiphong, phải có giấy trứng-chỉ tốt.

Viết thư hay hỏi tại tổng-cục 32 phố Tràng-Tiền (Paul-Bert) Hanoi.

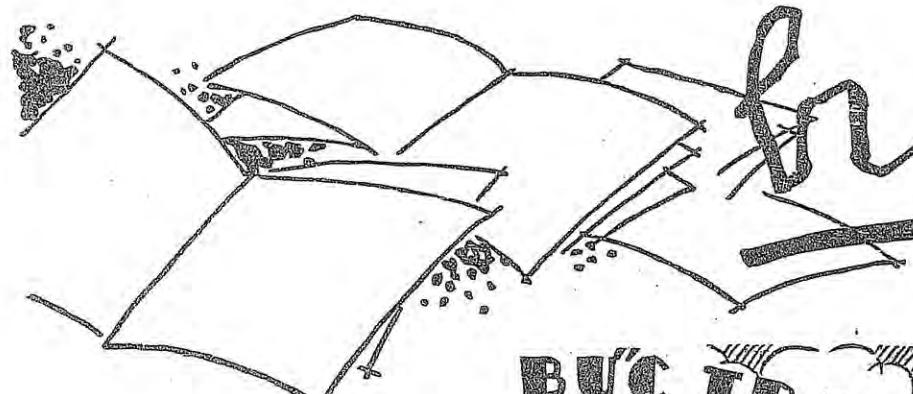
CÙNG CÁC NỮ THI-SỸ

Nữ-sỹ nào đổi được vé câu đổi sau này, bản hiệu xin tặng một series ảnh chụp trong lúc vua Bảo-Đại tuần du xứ Bắc.

« Nữ tú nam thanh, ai chẳng biết ăn Bắc, mặc Kinh, chụp hình Hương-ký ?(1)

(1) Hạn nộp bài thi đến cuối tháng Janvier 1934 là cùng. Xin gửi cho Trà-hoa nữ-sĩ ở hiệu HƯƠNG-KÝ số 84 phố Hàng Trống Hanoi.

H. K.

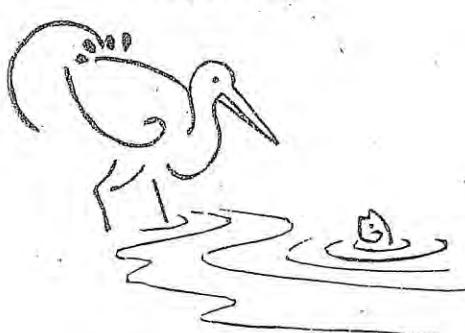

bé xui trung

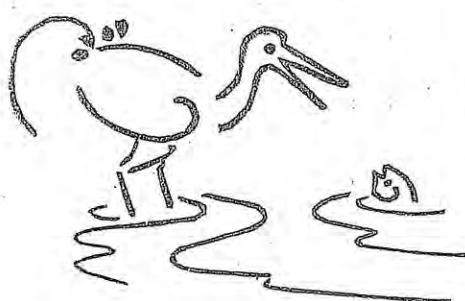
BÚC TRUNG

VĂN CẤU

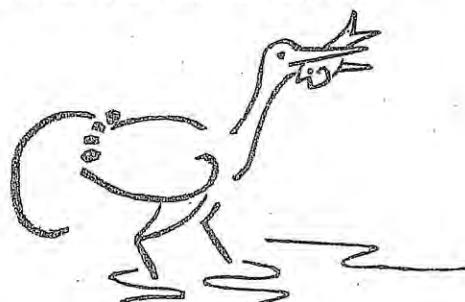
DẠY KHÔN

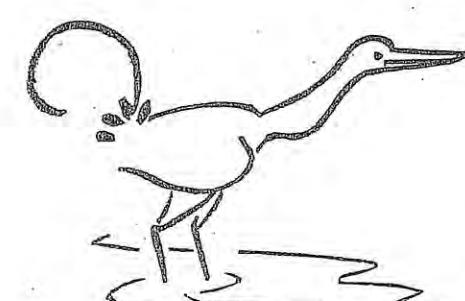
Cá — Anh cò, anh ngu lăm, đưọc mồi mà lung tung thế thì mất cả mồi.

Cò non — Quả thật, tôi còn dại dột. Già bá làm ơn lên mò tôi mà chỉ bảo cho cách ăn mồi thì hay lắm.

Cá — Dốt quá, bạn sau anh phải soay dọc mình tôi ra thì mới nuốt được chứ.

Có — ... À ! ra thế mà đưọc.

JOSEPH T. Đ. TRÚC

Luật-khoa Cử-nhân, Đại Học-đường Paris. Cố-vấn pháp-luật
Số 5, Hàng Da cũ, Rue des Cuirs
(cạnh bài chợ Hàng Da, Hanoi).

Việc kiện-tụng, lâm đơn, hợp đồng, văn-tự, Đòi nợ, Mua, bán, nhà, đất v.v...
Lệ kinh pháp-luật : mỗi lượt 1 đồng
Ở xa, xin gửi mandat.

TRÍ SÁNG KIẾN.

Cuộc đấu xảo đồ chơi trẻ con nhân dịp ngự giá Bắc tuần, thật là một dịp khuyến khích cái tài nghệ của những người thợ nước mình.

Cái kết quả của cuộc đấu xảo ấy rực rỡ một cách không ai dám ngờ trước.

Nghĩa là nhờ có cuộc trung bầy ấy nên ta mới biết được người thợ Annam có đủ các thứ tài, mà tài nào cũng to tát cả.

Tài cưa, xẻ và đánh bóng các tấm gỗ, tài trộn lẩn các thứ mùi lòe loẹt thêm, tài muôn làm vuông thành ra tròn, mà muôn làm tròn lại thành ra không tròn. Nhưng to tát và ích lợi cho con trẻ nhất là cái tài cắt vụn những miếng đồng, thiếc thành ra lưỡi dao sắc như nước, những cái đinh nhọn hoắt có thể làm chảy máu hay mù mắt đứa trẻ trong chốc lát được.

Ai ai cũng phải công nhận rằng cái tài ấy thì người thợ mình đã đưa lên đến tuyệt diêm, không còn thể nào khéo léo hơn được nữa.

Từ cái đồ chơi nhón đến cái đồ chơi nhỏ, lại từ cái đồ chơi bé đến cái đồ chơi to — (nghĩa là cũng thế) —, cái nào cũng bắt chước cả: con ngựa, con thỏ cũng bắt chước cả, cái tàu, cái thuyền cũng bắt chước, cái nhà, cái bếp cũng bắt chước, bắt chước tuốt!

Duy có mỗi một con búp-bê bằng nhựa là không bắt chước, nhưng lại không phải là của mình.

Những đồ chơi bằng gỗ, con vịt, con chim, con thỏ chẳng hạn, cũng đều giống lăm. Nhưng đó có lẽ là một con vịt tây, con chim tây, và con thỏ tây. Duy những mùi xanh đỏ là của ta, những mùi lòe loẹt ấy cốt chỉ để làm vui mắt trẻ mà thôi. Còn cái sự có con thỏ xanh, con vịt đỏ hay không thì là một điều không quan hệ lăm.

Những đồ chơi bằng thiếc hay bằng đồng đều có một cái đặc tính như nhau: là rất nguy hiểm. Một cái tàu thủy hay một cái ô-tô mà có những lá cờ tam giác bằng thiếc mỏng giơ cạnh sát lên giờ thì dữ dội và đáng sợ cho trẻ con hơn một cái tàu thủy hay cái ô-tô thật. Ta thử tưởng tượng trong khi chơi kéo nhứng thứ đồ ấy, đứa trẻ lồ trượt chân ngã úp mặt xuống mấy lá cờ sắc cạnh...

Thật là một truyện kể đẽ dùng minh.

Nhưng cũng không hay bằng câu chuyện máy móc: người thợ Annam là một người kỹ-sư giỏi. Họ có thể làm một cái bánh xe lăn được trên giây thép, một người sắt mà chui ra chui vào trong cái cổng. Họ lại có thể làm một cái bánh xe quay khi ta quay, chạy một bộ máy bằng điện hay bằng sức lửa. Ví dụ như cái tàu thủy con vừa chạy vừa kêu trong một thau nước. Bên cạnh có một cái biển lớn đẽ mấy giòng chữ: bateaux mouvementés (sic) par le feu...

Trong các bộ máy của người mình sáng chế ra, có một cái đầu tàu hỏa toàn bằng đồng, giống hệt cái đầu tàu hỏa thật, cũng đốt than, cũng chạy được. Người làm ra cái ấy đã công bố rằng ông ta không có học máy móc bao giờ, các bộ phận máy đều tự ông nghĩ ra, làm đến đâu phải thí

nghiệm đến đấy. Ông không học nhưng ông chỉ xem cái tàu hỏa thực và tra cứu các sách vở nói về máy móc mà thôi. Thế nghĩa là học rồi, nhưng có lẽ ông ta cho cách học như thế là khác người.

Trong các thứ đồ chơi trung bầy có rất nhiều căn nhà nho-nhỏ, công phu như những cái nhà thật. Có vườn hoa, rậu sắt, cột đèn, bể nước, nhà bếp, nhà để xe, thật là đủ cả. Những kiểu nhà « bánh khảo » đẹp đẽ ấy, làm cho ban kiến trúc trường mỹ-thuật trở nên vô dụng. Nếu mai sau, đứa trẻ nhón lên, muốn làm cái nhà, tất nó lại muốn cái kiểu phiền-phức như thế. Nhưng không biết bây giờ nó mua cái nhà con ấy về đẽ làm gì ?

Xem hết các thứ đồ chơi trung bầy trong hội chợ, ta phải công nhận sự tiến-bộ trong nghề của những người thợ đã dự cuộc đấu xảo. Nhưng họ còn thiếu một cái cốt yếu làm cho nghề họ một ngày một tiến mãi lên: trí sáng kiến.

Thà rằng làm một người thợ sáng kiến soáng, còn hon làm một người bắt chước giỏi.

VIỆT-SINH

TRUYỀN VĂT VỀ LÝ-TOÉT

(không dự thi) của Minh Chính.

I. — Lý Toét có cô con gái tên là cô Ba Vành lấy Tây ở tỉnh. Một hôm lý Toét lên chơi thăm rề. Lúc về, người làng hỏi thăm :

— Thế nào, cụ lý, chồng cô Ba Vành có tử tế không?

Lý Toét : — Tử lế thi cũng tử lế, nhưng ngôn ngữ bất đồng, mình chẳng hiểu gì, nhưng cũng có cái họ giống mình.

— Cái gì giống mình, hổ cụ ?
— Ho cười và hắt hơi.

II. — Một hôm, lý Toét với bô Gàn thăm ruộng về, chợt nghe thấy con chim nó gáy : « bim bập, bim bập ». Bô Gàn quay lại trêu lý Toét : « này con chim nó sở cụ lý đấy, nó bảo cụ là Bập. »

Lý Toét câu, trả lời : « Nó bảo anh thi có, vì hôm nọ anh bập vợ thằng Bình Thò, ăn chặn của nó ba hào. » Bô Gàn thấy nói trùng tật, tức mình chửi lại rồi hai bên sô-sát nhau kịch liệt. May có quan huyện đi xe qua đấy, không thi đã đánh nhau rồi. Quan gọi lại hỏi đầu đuôi xong rồi, quan cười, bảo cả hai bên theo về công đường.

Trước hết, quan truyền cho cả hai bên phải nộp mỗi người một đồng bạc, tiền án phí, rồi quan ôn tồn bảo rằng :

— Các anh nhầm cả, con chim ấy nó gáy cho tôi nghe, chứ có phải cho các anh nghe đâu mà lôi thôi ».

Gõ được mới hiềm nghi, lý Toét và bô Gàn hả dạ, vui vẻ dắt nhau về.

III. — Lý Toét còn đương làm lý-trưởng, một hôm nhận được giấy薪水 lên huyện. Lên đến nơi, quan truyền : « Nay có tên Nguyễn-văn-Giáp, hét hận khỗ sai, nhà nước giao nó về làng, thầy lý phải quản thúc nó. »

Lý Toét — Bầm quan lớn, việc quản thúc tên này, nếu quan lớn giao cho bà lý cháu thì nên lầm, vì độ này kỳ thu thuế con cũng đương bị bà cháu nó quản thúc a.

— ???

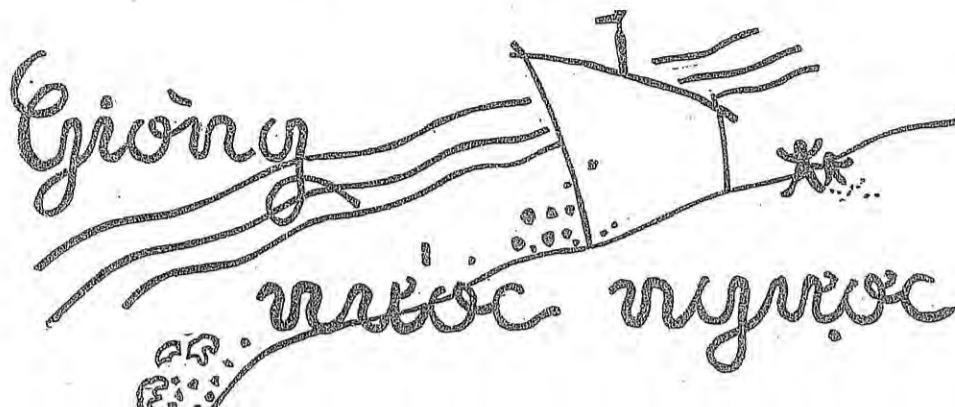
IV. — Trọng làng có án mạng. Lý Toét khát quan về khám. Quan về đến nơi, lý Toét cuống quít mở cửa buồng bảo cái sác chết còng queo : Quan sắp đến khám đấy, nằm yên nghe không ? »

« MUỐN MUA AUTO OCCASION »

« Chúng tôi muốn mua mấy cái auto occasion còn tốt để đi công việc hàng ngày, nêu ngài nào có auto muốn bán xin mời lại sở RƯỢU VĂN - ĐIỀN nói chuyện ».

Nam-Tưu Công-Ty à Văn-Điển

TẠP TRÍ

Hát sấm.

Anh thì hào, anh thì hào,
Chúng anh xưa cũng mặt anh thì
hào
Cũng phuờng tai mắt, anh nào có
chiu kém ai !
Cung cách phong liru, anh cũng đú
mùi đời,
Chỉ còn thiếu nỗi, lén trót trọc tiên.
Kẻ từ ngày thế sự đảo dien.
Làm cho anh do cả mắt, hóa cho
nên anh phải hóa mù.
Người cái con nguoai, anh chỉ thấy
cái bóng lù-lù...
Cuộc đời soay chuyền, anh vẫn ú-ù,
minh minh.
Người ta thời tiền bộ cạnh tranh,
Mà anh đây chẳng biết ánh sáng vắn
minh nó ra thế nào,
Số phận nhá nhem, song le anh vẫn
tự hào,
Nợ đời lo trả, hả nào thua ai!
Nghịệp sầm-soan thế mà có ích cho
đời,
 Tay đàn, miệng hát, anh giúp người
thêm vui.
Anh hẹn cho phuờng con mắt chẳng
đui,
Uá sương nặng lịt, chỉ ngồi dời ăn
dung,
Anh lại thương cho phuờng con mắt
tráo trung.
Thấy của đời, than ôi ! tối mắt, chực
lăn lung vor quảng !
Chúng anh đây danh lợi chẳng màng
Suốt đời ca hát, sướng tràn hòn tiên.
Có cóc ra gi cái thời buồi bạc đèn
Anh chẳng thèm mở mắt để bon chen
vi tiền.
Được cái hản thời, quan bắt nhiễu,
dân bắt phiền...
TÚ-MƠ

Mụ Béo trả lời Cả Mốc (1).
Nghĩ thiên hạ ghen tuông cũng là
Danh phận gì, cỏ Cả lén câu?
Sư-tử kia còn chưa thấy đâu,
Lời đội lốt cũng vền râu nhảy nhót!
Nếu vì một quả hồng mà tẩm lòng
xa xót

(1) Xem P. H. số 70.

MÙA RÉT ĐÃ TỚI !!!

Hiệu dệt áo CỤ-LẬP
61, Rue de la Soie, Hanoi

Có đủ máy móc chuyên dệt áo Pull'over, chandail, chamisette de Tennis, quần áo trẻ con bằng laine và coton, giá hè, kiều đẹp, có nhiều mẫu hoa (dessins jacquards) lối mới.

Bán buôn bán lẻ

NÊN DÙNG PHÁO VIỆT-NAM
hiệu Tường-Ký, Hạnh-Phúc, Khánh-Thọ

BÁN TẠI HIỆU TƯỜNG-KÝ
78-80, phố Hàng Đường và 44, phố Hàng Bồ
HANOI

— Xưởng chế-tạo: Phú-xá HADONG —
Có đặt đại-lý khắp tam kỳ

Thi xưa nay sao chịu tốt một bồ?
Sờ sờ kia mụ Tú chính thé,
Sao với mụ, chẳng giờ ghèn thỉ?
Hay chạy mặt Hà-thanh sur-tủ,
Mà yên thân « con nguội ngủ nhà
ngoài » ?
Đến nay còn giờ giòng làm oai,
Toan hống-hách đánh bài lõe-lõm
lần !
Thôi cô Cả, đẹp con khi phẫn,
Bạn cùng thuyền, ta vẫn lạ chí nhau?
Bước đường đời, kẻ trước người sau,
Đừng lén mặt lén câu làm kẻ cả !
Đấy danh đá, đây dễ kém tài danh đá,
Gái ghen chồng ai đã chịu thua ai ?
Nhưng nghĩ đi nghĩ lại sợ người
cười,
Nên hãy chịu nhường lời cho nhau
thứ,
« Hòa vi quý », sách xưa có chữ,
Khá khuyên đừng gây sự nữa mà chí.
Vạch lưng nhau, truyện ấy có hay gi,
Ngâm Mộc ấy voi Béo nì thi cũng
rúa !

Cùng gắng sirc, cùng nhau kèn-cựa,

Lý Toét — Ông làm ơn xem hộ tôi bị bệnh gì ?
Thầy thuốc — Thôi chán thế này... cụ bị « thấp » rồi, cụ « thấp » đấy.
Lý Toét — Thấp à ? Tôi về tôi uống nhiều « cao » chắc khỏi.

Tiếng « tranh chồng, cướp vợ » có
riêng ai ?
Thôi thôi, cô Cả Mốc ơi,
Ghen luồng chi để tiếng cười chung.
Vé chi cạnh ghẽ, bên mừng ?
Tưởng chi một miếng dĩnh chung đã
thứa ?

MỤ BÉO SAIGON

— Thế nào, thưa ngài, sao kỳ này
không có mục vận hải ?

Ông Phan-Khôi cau mày :

— Kỳ này không có mục vận hải là
vì ông không thấy trong kỳ ấy có
đăng mục đó.

— Vâng nhưng tôi hỏi lần thẩn, sao
tôi lại không thấy đăng ?

Ông Phan-Khôi càng cău :

— Ông không có « lô-dịch » tí nào
cả. Ông không thấy đăng là vì không
đăng được chứ sao ? Hai câu tiền-đề:
« Kỳ này không có mục vận hải là vì
ông không thấy đăng « với » ông không
thấy đăng là vì không được đăng ».
vậy câu kết luận tất phải : « Kỳ này
không có mục vận-hải là vì không
đăng được ». Câu ấy đã đăng rõ ràng
trong báo, ông còn hỏi lôi thôi gì nữa.

Lý Toét luồng cuồng :

— Dạ ! dạ !!

Ông Phan-Khôi — Vậy bây giờ ông
đã hiểu chưa ? Hiểu lô-dịch chưa ?
Hiểu hiểu chưa ?

Lý Toét (Run) — Dạ, hiểu hiểu ạ.
Tôi xin cảm ơn cái bu-rích của ngài
ạ !

Seco

Kỳ sau sẽ đăng
HỒ SỬ SANG SÉ LĨU
(Truyện vui về Lý Toét)
của Minh Chính

Ai xem truyện này mà không
cười thì có lẽ người ấy cả
đời không bao giờ cười cả.

URGENT

Nouvelle et importante entreprise
recherche pour apprendre le commerce
quelques jeunes filles annamites de 15 à
20 ans. Gains immédiats. Grandes possi-
bilités d'avenir si intelligentes, actives et
travaillées. Se présenter munie de pièces
d'identité de 10 à 15 heures : La
Violette.

12, Rue Dalrenil de Rhins, Hanoi

GÁNH HÀNG HOA

của BẢO-SƠN và KHÁI-HƯNG

Tranh của ĐÔNG-SƠN

Minh đang lui-hui lục xem các thư và lầm-bầm nói một mình thì chợt nghe có tiếng ai cười ở ngoài hiên. Chàng ngưng đầu nhìn ra, tướng Liên đã đi chợ về. Nhưng chàng kinh-ngạc biết bao khi chàng nhận ra rằng người mới đến không phải là Liên, mà là một người thiếu-phụ, chàng không hề quen biết. Người khách vui vẻ bước vào trong nhà, đon đả chào hỏi rất là thân mật:

— Em đến mừng anh mới khỏi. Được tin anh mồ-mắt ở bệnh viện Ông Thiện. Em đến thăm thi anh đã ra.

Minh ngày người đứng ngắm.

— Anh không nhớ ra em là ai ư?

— Thưa bà, bà tha thứ cho. Tôi nghe tiếng bà thì hơi quen-quen mà tôi không nhận ra rằng đã gặp bà ở đâu.

Sau một dịp cười khanh-khách, người thiếu-phụ trả lời:

— Anh nói rất đúng. Lần trước em đến thăm anh thì anh đương mắc bệnh, nên anh nhin sao thấy em.

Minh mừng quay lại:

— À, cô Nhung!

— Phải rồi! sao anh biết tên em?

— Tôi đương đọc lại những bức thư của cô thì cô đến.

Nhung lại cười:

— Đấy, anh coi, chắc có thần-linh báo trước đói ta.

Minh nhón-nhác nhìn ra cổng. Nhung cũng đưa mắt nhìn theo, rồi bảo Minh:

— Anh như sợ hãi điều gì thì phải.

— Có thể... Nhà tôi sắp về.

— À, vợ anh có phải cái người nhà quê, ăn mặc lồi-lôii lốc-thốc, một lần tôi bắt gặp gánh hàng hoa di bán dongs không?

Minh ngần người ra chưa kịp đáp thì Nhung lại nói tiếp luôn:

— Anh có hiểu tại sao tôi biết

không? Một hôm, chị ấy đem hoa đến nhà mời tôi mua. Chị ấy tính nết thật-thà, ngày-ngó hay đáo-dé. Kề lề những chồng mù, chồng ống, chồng nghèo, phải đi viết báo kiếm tiền mồ-mắt, ấy vì thế tôi mới biết là vợ anh đấy chứ.

Minh mặt đỏ bừng, phần xấu hổ về cảnh bẩn-bách của mình, phần cảm-động về nhan-sắc lòng-lẫy của Nhung. Chàng tưởng-tượng đương sống ở một thế giới thần tiên như thường gặp trong các giấc mộng. Tiếng cười dùa bồn theo câu nói mỉa-mai của Nhung khiến Minh vui sướng tinh. Chàng làm mặt tức giận bảo Nhung:

— Nghèo không xấu gi.

Nhung lại cười:

— Thị vẫn đẹp.

— Mấy lại đứng trước mặt tôi, cô không được phép nói xấu vợ tôi.

Nhung chép miệng:

— Anh nào cũng nói thế, nhưng rồi cũng đâu vào đấy hết.

— Nghĩa là thế nào?

— Nghĩa là anh nào cũng vờ bệnh vợ, nhưng rồi rút cục vẫn yêu tình nhân hơn vợ.

Minh thấy Nhung tự nhận là tình-nhân mình thì vừa ngượng-nghịu, vừa sung-sướng, vừa lo sợ. Xưa nay chàng chưa nói truyện với hạng đòn bà có tính cách hoặc phong-dâng, hoặc phong-lưu bao giờ. Nay dột-đột tiếp kiến một người từ-cử-chỉ cho chí ngôn-ngữ rất là dễ dàng, nhẹ nhàng, lanh lẹ, không chút giũ gìn-e-lê, chàng bỗng có cái cảm-giác mới mẻ, lạ-lùng. Chàng đương dăm-dăm ngâm nghĩ tìm lời đáp lại người khách nữa ra chiều khuê-các, nữa ra chiều giang-hồ, để khỏi bị liệt vào hạng quê-mùa-cục-kịch như Liên, thì người ấy đã tiến lại bên chàng ngồi xuống ghế rồi kéo chàng cùng ngồi.

Minh rùng mình. Mùi nước hoa thơm nức, đôi mắt sáng quắc và

cập môi tươi thắm của Nhung khiến chàng mơ mộng tưởng đến truyện yêu-tình quyến rũ khách si tình. Thốt nhiên, Minh lùi lại một bước. Nhung lại cất tiếng cười, cười rũ rượi :

— Thú quá! anh bẽn-lẽn như cô con gái mười sáu.

Minh nhớ tới Liên, hai giọt lệ ngập-ngừng. Song chàng nhớ tới Liên lúc này thì chỉ có thiệt cho người vợ chất-phác, hiền-lành. Vì so với cái nhan-sắc diêm-lệ của cô gái giang-hồ, cái mặt hốc-hác của Liên hiện ra càng tiêu-tuy, khác náo bông hoa sắp tàn đặt bên bông hoa mới nở.

— Thì anh hãy ngồi xuống đây đã nào! Làm như người ta ăn thịt mất.

— Quả thật, tôi đương tưởng-tượng cô ra một nàng hồn-tinh định đến ăn thịt tôi.

Nhung vỗ tay ra dáng thích chí:

— Thủ nhỉ! Nhưng tại sao vậy, anh?

— Vì tôi nhớ tới câu truyện Liêu-trai...

— Truyện ấy cũng là truyện của anh đấy à?

— Không, truyện cõi, truyện tàu

— Vậy rồi anh dịch ra quốc-ngữ cho em xem nhé?

— Tôi nghĩ tới những truyện ấy là vì tôi không hiểu sao cô lại yêu được tôi. Tôi chỉ là một người học-trò nghèo, quê-kịch. Mà trong các truyện Liêu-trai thì phần nhiều nhân-vật đều là học-trò nghèo và hồn-linh xinh đẹp.

Nhung hống có vẻ buồn rầu, chống tay vào cằm, ngồi ngâm nghĩ. Một lát, nàng nói:

— Phải, anh ví em với loài hồn-tinh cũng không quá đàng đâu. Em thực là một con yêu-quái. Xuân-xanh em mới ngoài hai mươi tuổi, mà em đã phá biết bao gia-sản, mà em đã hại biết bao nhân-mạng.

Minh có vẻ kinh hãi:

— Cô nói thế chứ khi nào cô lại thế.

— Có một anh không biết tiếng « Nhung con » chứ ở Hanoi này còn ai lạ tôi.

— Nhưng tôi nghèo kiết thế này sao cô cũng muốn quyến rũ?

Nhung cười vang nhả:

— Anh cho là tôi quyến rũ anh đấy!... Ủ mà có lẽ tôi quyến rũ anh thật nhỉ!... Nhưng anh để tôi kể cho anh nghe cái đời tôi thì anh mới hiểu được.

Nhung hai bàn tay ôm má, cặp mắt lờ đờ nhìn ra sân có vẻ mon-màng. Nàng đương cố xếp trọng trĩ cho có thứ tự các đoạn câu truyện sắp kẽ. Minh thì đứng tỳ tay vào lưng tựa ghế, dăm-dăm ngắm nghĩa cái sắc đẹp nguy nga của Nhung. Bông như có tiếng từ cõi mộng đưa tôi se sẽ dịu dàng:

« Năm năm về trước, tôi cũng là một cô gái quê, chất-phác như các cô gái quê khác. Tôi sắp về nhà chồng và như trăm nghìn các cô nhà khó-trở-nên cái họng mẹ cái đĩ, thằng cu, thi tinh-cờ bị một cậu công-tử, con quan Án trong làng quyến rũ, dỗ ngọt đưa tôi đi Hanoi là nơi cậu ta đương học tập.

« Tôi ngày thơ, khờ dại biết gì, mặc lời cám-dỗ. Chẳng bao lâu, cậu ta bỏ tôi bo-vơ ở giữa noi thành thị bao la. May mà tôi có nhan-sắc và lại có chút thông-minh, tôi nói vậy, ông đừng cười là tôi khoehoang nhé... »

Minh mỉm cười:

— Trông cô thì cũng biết cô thông-minh.

— Vì thế, chẳng bao, tôi sống một cách phong-lưu. Nhưng tôi chẳng còn yêu ai nữa. Tôi chỉ yêu tiền, hay nói cho đúng, tôi chỉ dùng tiền để làm hại bọn đàn-ông, cái bọn đàn-ông mà tôi ghét, tôi oán, tôi thù với tôi rằng hể gặp-dịp, hể

1. Xem Phong-Hoa từ số 67

HỘI CHỢ NAM-DỊNH NĂM NAY

Vì Hội chợ Nam-dịnh năm nay có Đức Bảo-Đại đến khánh-thành, nên nhà đồ gỗ Hồ-Phong ở Nam-dịnh có bày nhiều kiều: như buồng ăn, buồng ngủ và buồng tiếp khách theo lối tân-thời và lối tầu rất nhã mà giá lại rẻ.

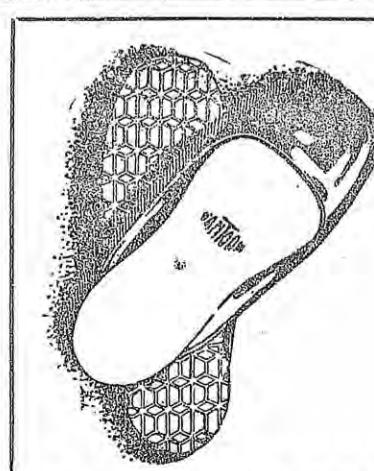
Vậy ngài nào muốn sắm đồ gỗ, xin mời đến hôm Hội chợ Nam-dịnh đến thăm gian hàng của Hiệu Hồ-Phong ở gần cổng ra, thời sẽ thấy nhiều kiều lả và giá rẻ.

HỒ-PHONG

Đồ gỗ tân-thời

22, Rue Ninh-binh, Nam-dịnh

Giáy nói 104

Tết năm nay các ngài dùng giày gì?

Giày Kim-Thời

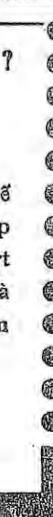
Marque, dessin et modèle déposé

Kiểu rất đẹp, mũ láng Hoa-kỳ rất tốt, đế cao-xu đen, đúc ở bên Pháp, đì bền gấp bốn lần đế da hay đế crêpe, không churret và toet ra như đế crêpe, trông đẹp và nhẹ như đế da, đì mưa không ngấm nước. Giá rất hạ.

Bán buôn và bán lẻ:

VĂN-TOÀN

95, Phố Hàng Đào, 95 — HANOI

Muốn cho xe pháo nhẹ nhàng.
Mang lại AN-THÁI sửa sang như lời
Chắc bền giá cũng được hỏi.

Chi có hiệu AN-THÁI làm được xe đùng như xe « Verneuil » vì sau khi sở ấy ian bản hiệu đã mua được các dụng cụ dùng làm xe mà bản hiệu lại cam đoan là chắc chắn và đẹp hơn, hiện đã có tang chứng, xin mời các ngài lại xem qua rõ.

Bán đủ đồ phụ-tùng xe kéo và chambre, lốp 12-28 maul vài dùng để lợp mui, đóng tura và cát housse xe nhà và xe ô-tô.

Nhân lợp mui và cát housse xe ô-tô.

Đóng và chữa các xe nhà, xe hàng, xe ngựa và xe bò.

An - Thái

Số 2, Phố Nguyễn-trọng-Hiệp, Hanoi
tại là phố giữa phố Cầu gỗ đi vào ngõ Gia-nga

gặp anh nào chàng mang túi tôi là tôi làm cho tan cửa nát nhà, làm cho diệu dung, cho khổ... »

Nhung mặt đỏ bừng, mắt sáng quắc, như đương sỉa sói vào mặt nhưng kẻ thù, khiến Minh đứng ngắm phải rùng mình khiếp sợ.

« Nhưng mà, anh ạ, cái bản tính bọn nhà quê chúng mình vẫn tốt. Một hôm đọc bài, tôi truyện anh dâng báo, tôi bỗng lấy làm xấu hổ cho cái lòng nhô-nhen của tôi. Những ý tưởng yêu đời, tha thứ cho đời của anh cao thượng biết bao. Giữa lúc anh bị tàn-tật, nghèo đói mà anh còn không chán nản, oán giận, mà anh còn đem được những tư tưởng trong trẻo, sáng sủa an-ủi loài người! Cảm-động xiết bao! »

« Buổi đầu tôi còn ngờ vực. Tôi cứ tưởng một nhà văn-sĩ nào cao hứng bịa đặt ra câu truyện không đâu. Song hôm tôi đến thăm anh và biết anh mù lòa tôi mới tin rằng ở đời quả thực có một hạng người tốt, trong lòng chứa đầy những tư tưởng thương yêu. »

« Thế là tôi bắt đầu yêu anh từ đó. Trong năm năm nay, tôi xa lánh sự yêu. Vì người ta yêu tôi, mà tôi có thêm đoái yêu ai. Tôi vẫn tưởng cậu công-lủ kia đã đem trái tim tôi mà chôn xuống đồng bùn lầy nhơ bẩn. Nhưng không, anh ạ, anh nói rất đúng, người ta phải yêu. Chỉ có yêu là thực, còn ngoài ra là giả dối hết. »

« Chữ yêu, tôi nói với nhiều người quá, nên nay tôi đem ra nói với anh, tôi cứ ngưỡng-ngượng. Nhưng tôi xin thề với anh rằng không bao giờ tôi thành thực bằng bây giờ. Tôi chán cái yêu của người lầm lỗi. Nay tôi chỉ muốn yêu, yêu cho tôi. »

Nhung bỗng ngừng bất. Nàng lấy làm lạ rằng Minh đứng yên như tượng gỗ, chẳng nói chẳng rằng nửa câu. Đôi truyện, nàng hỏi:

— Anh có thể đi chơi với em được không?

— Không... cô ạ.

— Tại sao thế, anh?

— Vì... chẳng vì sao cả. Nhưng tôi sợ cô lầm.

— Thôi vậy!...

Nàng đứng dậy, cười nói:

— Thế một lần khác nhé... Thôi, chào anh. Tôi về, chẳng nhô vợ anh về bắt gặp, thì tôi lại làm khổ anh.

Nhung thong thả bước ra sân, Minh như cái máy cũng theo ra. Bỗng Nhung nhìn ra vườn, hồn hở vui mừng:

— Trời ơi! anh có cái vườn đẹp quá, mà lần trước đến, tôi không dè ý tới.

Vội vàng, nàng bước vào vườn. Cái áo nhung màu nâu hồng, cái quần trắng thuót tha, cái « san » trắng pháp phoi như dừa với mái tóc mây rẽ lệch, khiến nàng trở nên một dóa hoa hoạt động ở giữa

các luống cúc đủ các sắc tím. Hai bàn tay ngà ngọc của nàng chạy thoăn thoắt trên các bông hoa, chẳng bao lâu, nàng đã lượm được một bó.

Rồi nàng quay về phía Minh đứng nhách một nụ cười. Cái khuôn mặt xinh tím, cái nước da hồng hào, cái cặp môi đỏ thắm, chịu ảnh hưởng của trời xuân, của gió xuân, của bầu không khí mùa xuân, trở nên tràn phẫn diễm lệ, long lanh như tăm đèn ánh sáng buổi đầu xuân.

Minh ngày ngất, choáng váng, tê mê, cảm thấy như mình đương sống trong truyện thần tiên mộng ảo. Cái giấc mộng buổi chàng mới bị mù vút trở lại trong tâm trí...

— Sao anh đứng thử người ra thế?

Minh bén lěn, áp úng:

— Không.

Thực ra cái ánh sáng chói lợi đã làm quáng mắt Minh và huyền hoặc cả tinh thần chàng. Vừa ra khỏi vòng tối tăm, chàng như thốt nhiên bị quăng vào giữa nơi rực rỡ. Minh nghĩ thầm: « Khi ta mù ta thường lòn chép lại những cảnh bình minh tốt đẹp. Song những cảnh ấy có hưởng mới biết. Trời ơi! còn có sự gì làm sướng mắt ta bằng được ngắm cái tuổi thanh xuân kia quanh lượn giữa đám hoa xuân.

Còn có cuộc khiêu-vũ nào sánh tay những cử chỉ tự nhiên kia được chẳng? »

Nhung đã ở vườn bước ra sân, lại gần dưa bó hoa tới gần mặt chàng mà nói rằng:

— Có đẹp không anh?

Buột mồm, Minh đáp:

— Không đẹp bằng cô.

— Cám ơn anh nhé.

Minh chẳng biết Nhung cảm ơn mình về bó hoa, hay về câu khen ngợi. Mặt nóng bừng, người ngây ngất, chàng đưa hai tay ra nắm chặt lấy bàn tay trái Nhung, cảm động không nói được nên lời. Nhung cặp mắt lim-dim ghé tận tai Minh thì-thầm:

— Em đã biết ngay từ trước: thế nào anh cũng yêu em, vì em muốn thế... Thôi, ta đi.

Như người bị thu hút linh-hồn, Minh theo Nhung tiến về phía vườn

Bách-thảo.

Chiếc bóng.

Tay cầm rỗ đựng các thức ăn, Liên ô chợ trở về, trong lòng vui sướng. Ban nay Liên còn lo-lắng vì nỗi chòng nhạt-nhẽo với mình, song cái tình dễ tin của nàng cho rằng đó chỉ là cái kết quả trong chốc lát của những bệnh lâu ngày. Vả lại mình có xấu có già thực đi nữa, thì nay đỡ vất-vả, đỡ ăn uống kham-khổ, rồi chẳng bao ngày lại được như xưa.

Cái trí nghĩ chất phác, thật-thà của một cô gái quê nào có được xa-xôi. Cái mừng chồng được khỏi bệnh nó đã chữa chặt cả tâm hồn, các tình-tình khác còn chỗ nào mà len vào được nữa, đến nỗi nàng quên được cả những bức thư tình của các cô độc-giả mà mọi khi nàng bắn-khoan, lo-lắng, chỉ muốn dốt di nhưng còn không dám, sợ sau này chồng hỏi tới chàng.

Về tối cồng, Liên vui cười lầm-bầm nói một mình:

— « Minh rõ đó quá, hôm nay ra chợ mua ngay được một con cá chép béo, mà giá có hai hào. Con cá tươi quá, ta thử hỏi xem anh Văn có ăn được gỏi, ta làm thử một bữa ».

Rồi Liên nghĩ tới tài làm gỏi của mình, cười khanh-khách, cắt tiếng gọi:

— Minh oi! anh Minh oi!

Không thấy ai thura, Liên đi thẳng lên nhà, nhón-nhác hỏi:

— Minh ở đâu thế, mình?

Vân không ai thura. Liên chạy vội ra vườn. Ông Hoạt đương sỏi cây. Liên hỏi:

— Nhà tôi đâu, ông?

— Tôi không biết. Tôi vừa về, chẳng thấy ai ở nhà.

— Lạ nhỉ.

Liên lo-lắng chạy ra cồng nhìn sang hai phía. Một người đàn bà đi qua, Liên toan hỏi thăm, thì người ấy đã vội chào:

— Chào chị. Tôi có lời mừng anh chị nhé. Thực là phúc đức quá. Tôi vừa gặp anh ấy đi với một bà nào, dáng chứng bà đốc hẳn. Vì anh ấy bảo đến nhà đốc tờ cho ngài xem lại mắt.

Liên lạnh toát cả người, quay vào trong nhà. Trong một cái ngăn kéo

mở toang, giấy má thư-từ đê tung-tóe. Thốt nhiên, Liên tưởng tới cô độc-giả viết thư, rồi ngồi phịch xuống ghế, bụng mặt khóc...

— Chị sao vậy?

Liên ngửng đầu lên: Văn đứng ngay bên cạnh. Liên nức-nở thuật lại mọi sự phỏng đoán cho bạn nghe. Văn cười ngắt, tìm lời an-ủi.

— Chị biết đâu là anh ấy không nói thật.

— Nhưng sao lại đi với một người đàn bà?

— Chị rõ khéo đã nghi. Các ông bác-sĩ thì ông nào không có vài cô nữ khán hộ.

Liên ngo-ngác không hiểu, Văn nói tiếp:

— Phải, nữ khán hộ là người, là các cô trong nom người ốm.

— Sao lại dùng đàn bà, con gái trong nom đàn ông.

— Chị lẩn-thẩn lắm. Khán hộ thì phần nhiều là con gái.

Liên đã hơi yên tâm, giọng cười đứng dậy nói:

— Vậy tôi cứ đi làm com, rồi chờ nhà tôi về nhé?

— Vâng. Hay hơn nữa là tiện xe đạp kia tôi tới bệnh-viện tìm ngay anh cho chị.

— Vâng, anh giúp cho thế thì còn nói gì nữa.

(Còn nữa)

BẢO-SƠN và KHÁI-HƯNG

LUẬT NÀO MÀ CÁC CÔ-ĐẦU NGƯỜI ĐI HÁT

FÚ NAY PHẢI BIẾT ĐỦ CÁCH SAU NÀY MỚI ĐƯỢC ĐI HÁT...

Phải hát cho hay, đánh trống cho đúng, hiểu được tiếng lóng cô-đầu, phải bài-bác các cô-đầu rượu và các quan-viên bậy. Phải biết cách hát cô-đầu của cô-nhân, phải bài-trữ cách chơi vô ý-nghĩa của kè cậy tiền... Nói tóm: Phải đủ tư cách mới tránh được điều hại, vậy kể từ 2-12-33 này phải xem ngay cuốn: « Học đánh chầu và bình-phẩm lối hát cô-đầu xưa may » Mới xuất-bản, của Cuồng-Sỹ soạn. Giá đặc biệt 0\$30. Bán tại nhà xuất-bản: « NHẬT-NAM THU-QUÁN 104 hàng Gai Hanoi ». Ở xa thêm cước gửi 0\$15 (Contre Remboursement là 0\$60).

Không gì lãi bằng buôn áo CỤ-CHUNG

Bác-Sỹ NGUYỄN-VĂN-LỰYỆN

8, Rue Citadelle, Téléphone: 304

CHỮA BỆNH BẰNG BIÊN
CA ỦA MỌI BỆNH VÀ CHUYỀN
CHỮA BỆNH BÀN BÀ TRẺ CON
số 8, phố Đường-Thành
(Đường Chùa-dồng sau phố Xe-Điển)
HANOI

AI BỊ TÈ-THẤP

Nhức buốt gân xương, tè bì ngoài da, chân tay buồn mỏi hình như kiến cắn, nên dùng thuốc thấp hiệu XONG-THÀNH là chóng khỏi, xa gần nhiều người tin dùng mà ai ai cũng đều khỏi bệnh cả. Thuốc bột ngoài mỗi chai 0\$30. Thuốc uống trong mỗi hộp 2\$00. Giang-mai mỗi lọ 0\$80. Thuốc lậu mỗi lọ 0\$60. Thuốc uống êm hòa chóng khỏi bệnh. Khi đã khỏi bệnh tinh nên dùng 1, 2 hộp DƯƠNG-khí bồ-thận hoàn là khỏi hết nọc độc. Mỗi hộp 2\$00.

XONG-THÀNH

227, Route de Hué - Hanoi

THUỐC LẬU THANH-HÀ

Là một món thuốc chế theo phép khoa-học, uống vào không met nhoc, không đi đái rắt, không hại đường sinh-dục; chỉ trong 4 giờ đồng-hồ thấy kiến hiệu ngay. Mỗi mắc (état aigu) dùng số 3, — Kinh-niên (état chronique, goutte matinale, filaments) dùng số 7. Còn Giang-Mai (syphilis), Hạ-cam chancre (mou) bệnh nào thuốc ấy chỉ một tuần lê là khỏi rứt nọc. Thuốc Lậu và Giang-Mai THANH-HÀ đều giá 0\$60 một ống. Nhận chữa khoán không khỏi không lấy tiền.

Hồi tai THANH-HÀ-DƯỢC-PHÒNG

55, Route de Hué, Hanoi

Khí hư

Bàn bà con gái ra khí hư bạch trọc bạch đái, kinh kỳ bay đau bụng (đau dạ con) chậm đường tử túc, dùng thuốc số 14 giá 0\$30 một hoàn và số 16 giá 1\$50 một hộp sẽ khỏi.

Tuyệt HỌC nọc như lâu thi: quái đầu uớt dinh, ra giãi gà, thỉnh thoảng buồn tưng ống đái, nước tiểu lúc trong lúc đục như tiêm-la thi: máu da dát thịt, nhirc gân mồi cốt, mâm mây phát sang, dùng thử số 17 giá 1\$50 một hộp sẽ hết. Thuốc này vừa sát trùng, tiêu độc vừa kiên tinh, bồ thận tráng dương.

ĐỨC-THO-BƯỞNG

241, Route de Hué, 241 - Hanoi

Những việc chính cần biết trong tuần lẽ

TIN TRONG NƯỚC

Hội-dồng thành phố định thi-hành.

Các Tiểu ban hội-dồng thành phố họp kỳ và rồi định thi-hành mấy việc chính như sau này :

1. Việc đắp đường chung-quanh hố Trúc-bach cho thầu làm 3 lô.

2. Lấy lại căn nhà cho thuê ở Hội-chợ và giao cho thành phố trông nom.

3. Yêu cầu thành phố mua lại hai ngôi nhà của sở Máy gạch án ngang trước mặt chùa Quan-thánh để phá đi, vì trông rất chướng mắt.

Chức Chánh văn-phòng mới phủ Thống-sứ.

Sau này quan Đốc-lý mới Virgitti lên nhậm chức thay quan Đốc-lý Eckert đi Khâm-sứ Ai-lao thì quan cai-trị Lotzer sẽ lên giữ chức Chánh văn-phòng tại phủ Thống-sứ Bắc-kỳ.

Hai tên lính Lê-Dương can tội giết người được tráng án.

Hai tên lính Lê-Dương Born và Godefroy đã giết tù tại Nam-dân và đánh chết một người & số Công-chính là Nguyễn-Nhuận vừa rồi đã ra trước tòa án Đại-hình để nghe tội.

Tòa đã tha bổng cho hai bị cáo nhân.

Hai chính-trí phạm được án giảm, mới được bỏ dụng.

Hai chính-trí phạm là Nguyễn-dinh-Diên và Tôn-gia-Trung bị kết án khõ-sai chung-thân và khõ-sai có hạn mới được án giảm vài tháng nay, thì vừa đây đã được bỏ thư-kỷ ngạch Thương-chính ở Tourane.

Lý-tôn-Nhân đã tới Hanoi

L. T. Nhàn, thống lính quân đội lính Quảng-tây đã tới Hanoi hôm 26-12, định lưu lại Đông-dương độ răm hôm để xem xét tình-hình trong xứ.

Quan Toàn-quyền Pasquier sẽ tiếp Lý ở phủ Toàn-quyền trong kbi Lý ở Hanoi.

Hội chợ Nam-dịnh.

Hội chợ Nam-dịnh trước kia định 4 Décembre đóng cửa, nay sẽ hoãn đến 31 Décembre.

Cuộc chợ phiên tại Nam-dịnh.

Cuộc chợ phiên tổ chức tại Nam-dịnh để giúp dân bị bão miền Nam Trung-kỳ trước kia định mở vào hai ngày 24, 25 Décembre 1933, nhưng vì gấp ngày quá nên nay hoãn đến 6, 7, 134.

Ông Nguyễn-huy-Hợi được cử sang dự Ủy ban tiền tệ tại Paris.

Ông N. H. Hợi đã được Chính-phủ cử sang Paris dự Ủy ban tiền tệ, nhưng vì phủ Thống-sứ chỉ báo tin cho ông 4 giờ đồng-hồ trước khi phải xuống tàu, nên ông Hợi đã xin cáo, vì gấp thì giờ quá, không kịp dự bị.

Ông Nguyễn-an-Ninh bị phạt mười sáu quan.

Ông N. A. Ninh bị trạng sư đoàn kiện vì ông mở phòng cổ-vấn không đúng luật. Trước đây

ra tòa, ông đã được tráng án.

Hội trạng sư không chịu, chống án. Ra trước tòa Phúc án, ông Ninh đã bị phạt 16 quan.

Hai châu Thành-sơn và Yên-lập không được hưởng thuế gia-dinh nữa.

Hai châu Thành-sơn và Yên-lập thuộc tỉnh Phù-tho từ trước tới nay vẫn được nộp thuế từng gia-dinh, thi bắt đầu từ 1.1.34 sẽ phải nộp thuế bình, điều như dân trung châu.

Báo Union Indochnoise bị phạt 100 quan.

Ra trước tòa án tráng trị, ông Bùi-ngoé-Ai, quản lý báo Union Indochnoise đã bị 100 quan tiền phạt vì nói phạm đến chính trị (việc lính Lê-dương giết tù tại Nam-dân).

GIỚI-TIỆU SÁCH MỚI

Bản báo vừa nhận được :

I — Số 1 truyện Sí-Lộ-Cô-Miên (Sherlock-Holmès) trinh thám nghĩa hiệp tiểu-thuyết của cô Nghiêm-thị-Quý-Khang dịch thuật, Xin giới thiệu cùng độc-giả Phong-Hoa.

II — Cuốn Hán-Việt Thành-Ngữ, của ông Bùi-Cán, dày 600 trang, giá 3\$30. Ai muốn dùng chữ nho cho đúng khi viết văn quốc ngữ nên mua cuốn sách đó. Mặt bìa chỉ thấy đề « txa của ông Phạm-Quỳnh », không thấy tên soạn-giả. Có lẽ soạn-giả quá ư nhũn-nhận.

Lịch Việt-Nam.

Mới in xong lịch Việt-Nam có chua những việc quan trọng về lịch sử Annam, do Nhà vàng Quảng-Vạn-Thành (buôn toàn nội hóa, theo kiểu nhà vàng của ông Nhất-Linh trong Phong-Hoa) ở Haiphong xuất-bản.

Xin giới thiệu cùng độc-giả Phong-Hoa.

TIN THỂ-THAO

Quần vợt.

Tranh giải quán-quán Bắc-kỳ năm 1933 :

Bán kết — Saumont — Dương: 7/5 — 6/3
Samarcq — Samuel: 11/9 — 6/2

Chung kết — Saumont — Samarcq: 6/1 — 6/4.

Tranh giải quán-quán các bà :

Cô Thomas hạ bà Fraisse: 6/1 — 6/2

Bóng tròn.

Tranh vô địch hạng nhất

Eclair — Stade Hanoien: 2/0
Lumière — Jeunesse Tonkinoise: 5/3
Đấu thân thiện, lấy tiền giúp dân bị bão lụt Trung-kỳ:

Eclair, G.M.R. — A.S. Vinh: 2/0

Xe đạp.

Tranh giải quán-quán Bắc-kỳ

Đến 7 Jannier 1934 sẽ có cuộc thi xe đạp

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI NẶC DANH PHÁP

để Tổng-hiệp tư-bản dưới quyền kiểm soát của quan Toàn-Quyền Đông-Pháp Quản-Lý cõi Đông-Pháp : tại tòa nhà của Hội, số 26 đường Chaigneau Saigon

VỐN CỦA BẢN HỘI : 1.000.000 lượng bạc và 8.000.000 quan tiền Pháp đã đóng đủ cả, nghĩa là gần 1.500.000 đồng bạc Đông-Pháp.

Sáng tạo ở miền Đông-Dương năm 1912

Sáng tạo ở Đông - Pháp năm 1927

HỘI CHÍNH : số 7 đường Edouard VII ở Thượng-Hải

QUẢN-LÝ VỀ ĐÔNG-PHÁP : tại tòa nhà của Hội, số 26 đường Chaigneau Saigon

QUẢN-LÝ VỀ PHÁP : số 85 đường Saint Lazare ở Paris.

CHI NGÁNH

NAM-KỲ : Saigon, số 26 Đường Chaigneau.

BẮC-KỲ : Hanoi, số 53 Đường Francis Garnier.

CAO-MIEN : Nam-vang, số 94 Đường Galliéni.

TRUNG-HOA : Canton, Chung-king, Foochow, Harbin, Moukden, Pékin Shang-Hai, Tsing-Tao.

XIEM : Bangkok.

HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM là hội cựu và to v.v. hơn hết các hội lập tư bản ở Viễn-Đông.

HỘI VẠN QUỐC TIẾT-KIỆM ở Đông-Pháp

là một Chi-Ngánh (succursale), của Hội Chính, cho nên người mua vé ở Đông-Pháp đăng sự chắc chắn bởi

1º Vốn lôh của Hội-Chính

2º Số dự-trù (réserves mathématiques) ở Đông-Pháp,

3º Số dự-trù riêng về phần Viễn-Đông.

Số người mua vé của HỘI VẠN QUỐC TIẾT-KIỆM đếm gần 375.000 người về phần Đông-Pháp đặng 15.000 người.

CÁCH THỨC GÓP VỐN MAU VÀ TIỆN HƠN HẾT

Về cách thức số 2. — Góp tiền lâu hơn hết là 10 năm, từ 2\$ tới 8\$ một tháng và đăng hưởn vốn lâu hơn hết là cuối 12 năm.

Về cách thức số 3. — Góp tiền lâu hơn hết là 5 năm, từ 2\$ tới 16\$ một tháng và đăng hưởn vốn lâu hơn hết là cuối 8 năm.

MỖI THÁNG HỘI PHẢI XỎ SỐ HƯỞN VỐN CHO MỘT HẠNG BỘ TRONG 1687 HẠNG BỘ

Hết thảy các vé đặng trong hạng bộ nào đặng trúng (série sortante), bất kỳ là mấy vé, miễn là tiền có gộp đủ kỳ lè, đều đặng hưởn vốn định mua.

Các vé trúng ra kỳ xổ số hàng tháng đều đặng hưởn vốn lập tức và linh ngay bạc mất.

Trong hạng bộ 914 trúng ra kỳ xổ số 28 Novembre 1933 có 6 vé. Hết thảy các vé này đều được linh bạc mặt khỏi chờ đợi lâu ngày.

XIN HỎI SÁCH ĐIỀU-LỆ TẠI PHÒNG VIỆC SAIGON

NAM-VANG

94, Đường Galliéni

26, Rue Chaigneau

53, Bd. Francis Garnier

tranh giải quán-quán Bắc-kỳ lần thứ năm.

Đường đất phải đi: Hanoi — Tong và Tong — Hanoi.

TIN TRUNG-HOA

Nhật không chịu đem kiều dân ra khỏi Phúc-kiến.

Chính-phủ Nam-kinh đã thông-cáo cho lãnh-sự các nước lập tức đem các kiều dân ra khỏi đất Phúc-kiến, nhưng chính-phủ Nhật cho việc đem kiều dân đi rất thiệt hại, nên đã hạ lệnh phái tàu binh đến Phúc-kiến để bảo-hộ kiều dân.

Giang-tây ký hiệp ước với Phúc-kiến.

Thượng-hải — Quân cộng-sản ở Giang-tây đã ký hiệp ước với quân Phúc-kiến đánh vào Triết-giang thì quân Giang-tây giữ mặt Quảng-đông.

Trước cuộc chính-trị đại hội của Quốc-dân-dảng.

Có tin ở Hương-cảng gửi cho các ban chính-trị ở Tây — nam trong một buổi hội-dồng có đại-biểu của Nam-kinh tới dự đã quyết định như sau :

1. Khuyên dảng phiến loạn ở Phúc-kiến nên ôn hòa.

2. Yêu cầu tái cử Lâm-Sâm làm chủ tịch chính-phủ quốc dân.

3. Không cử Tưởng-giới-Thạch làm hải, lục, không quân Tông tu-lệnh.

Phái tây, nam định lập chính-phủ riêng.

Phái Tây — nam rất tán thành chương-trình của Hồ-hán-Dân, đã phái người đi Hương-cảng để thực-hành việc thiện với Hồ và lập tại Quảng-châu một chính-phủ phản đối cả hai chính-phủ Nam-kinh và Phúc-kiến.

Nam-kinh đã đánh thuế gạo ngoại quốc.

Kể từ 16.12.33, chính-phủ Nam-kinh đã nhất định đánh thuế thóc gạo ngoại quốc chở vào nước Tàu như sau :

Giá thô mỗi 60 ki-lô gạo là một đồng vàng và mỗi ki-lô thóc là nửa đồng vàng (giá đồng vàng là 10 fr 21).

TIN PHÁP

Quan Toàn-quyền Pasquier sẽ bày tỏ tình-hình Đông-dương tại Ủy ban thuộc-dịa.

Ủy ban thuộc-dịa ở Hạ-nghị viện đã tổ ý muốn nghe quan Toàn-quyền bày tỏ tình-hình Đông-dương khi ngài về Pháp.

Ông nghị-viên Nam-kỳ đã bày tỏ tình-hình chính-trị, kinh-tế tài-chính và tiền tệ xứ này, và nói rõ cái hại của việc định giá đồng bạc và các việc ngán hàng.

Tiểu ban Viễn-đông đã lĩnh trách-nhiệm nghiên-cứu tình-hình Đông-dương để làm tờ phúc-bản.

TÂN - MỸ

Tailleur

91, Phố hàng Đào, Hanoi.

RỒNG VÀNG là DRAGON D'OR DRAGON D'OR là RỒNG VÀNG

Chỉ còn có 2 hòm nữa!

Các Ngài chờ quên rằng chỉ còn có 2 hòm nữa là Tết Tây, vì sự GIAO-THIỆP hàng năm chắc các Ngài cũng cần dùng quà chi để biếu quý-hữu.

Vậy thời chỉ có đồ bạc là QUÝ, trong TO TẤT, kỷ-niệm được mua, giá bạc hiện-thời hạ ngót 50-1.

Muốn được một nhà chế-tạo theo lối MỸ-THUẬT, dáng mẫu BƯNG-PHƯƠNG, giá bán RẺ HƠN, xin mời các Ngài chiếu cố đến.

Hàng DRAGON D'OR
tức hiệu RỒNG VÀNG
49 phố hàng Ngang Hanoi

Téléphone 658

là hiệu vàng bạc to và lâu năm hơn cả

Phai bệnh này chưa được rút nọc, di độc còn lại, thức đêm làm việc nhọc, nặn ra tí dinh dinh hoặc mủ, nước tiểu khi trong khi vàng vẫn vẫn đục. Nhói ngứa trong ống tiêu-tiến v.v. mà bệnh Giang còn lại thấy dát thịt mỗi xương, nỗi mụn con như muỗi đốt v.v. chỉ dùng nhẹ 2, 3 hộp, nặng 4, 5 hộp. Tên gói thuốc kiêm Tinh Tinh (triết nọc Lậu Giang) giá 1 p 50 một hộp là khỏi ngay.

THIỀN TRUY !!!

2 hòn ngoại thận, hòn to, hòn bé, xung hả nang, dùng 1, 2, 3, 4 lọ. Bất cứ lầu mới là hai hột co lên bằng nhau ngay, giá 0p.60 một lọ 6 p. 12 lọ.

BÌNH - HƯNG

89, phố Mã Mây, Hanoi

Giáy nói : 543

Hội hoa đăng.

«...Úi chà! Hội hoa đăng dưới Thủy-cung mới rực rỡ làm sao! Một giải vươn hoa bát ngát, sáng trưng như lửa điện, bao phủ mặt đất như một tấm thảm rát kim cương, chiếu tỏa lên muôn nghìn đạo hào quang sắc sảo. Lần trong đám pháo bông đăng «nhả ngọc phun châu», nào đèn, nào đuốc, đủ các hình, đủ các sắc, đua nhau bay nhảy tui bời, rồi rít, lôi cuốn lũ con cháu Hải-thần, khăn tua, giải áo long lanh, phất pho. Thật là một cảnh thần tiên, người trần chưa hề thấy!...»

Chẳng kịp nghe tôi tả hết, hắn có nhiều chị em giàu tưởng-tượng, giàu tình cảm phải phản nản hộ tôi rằng:

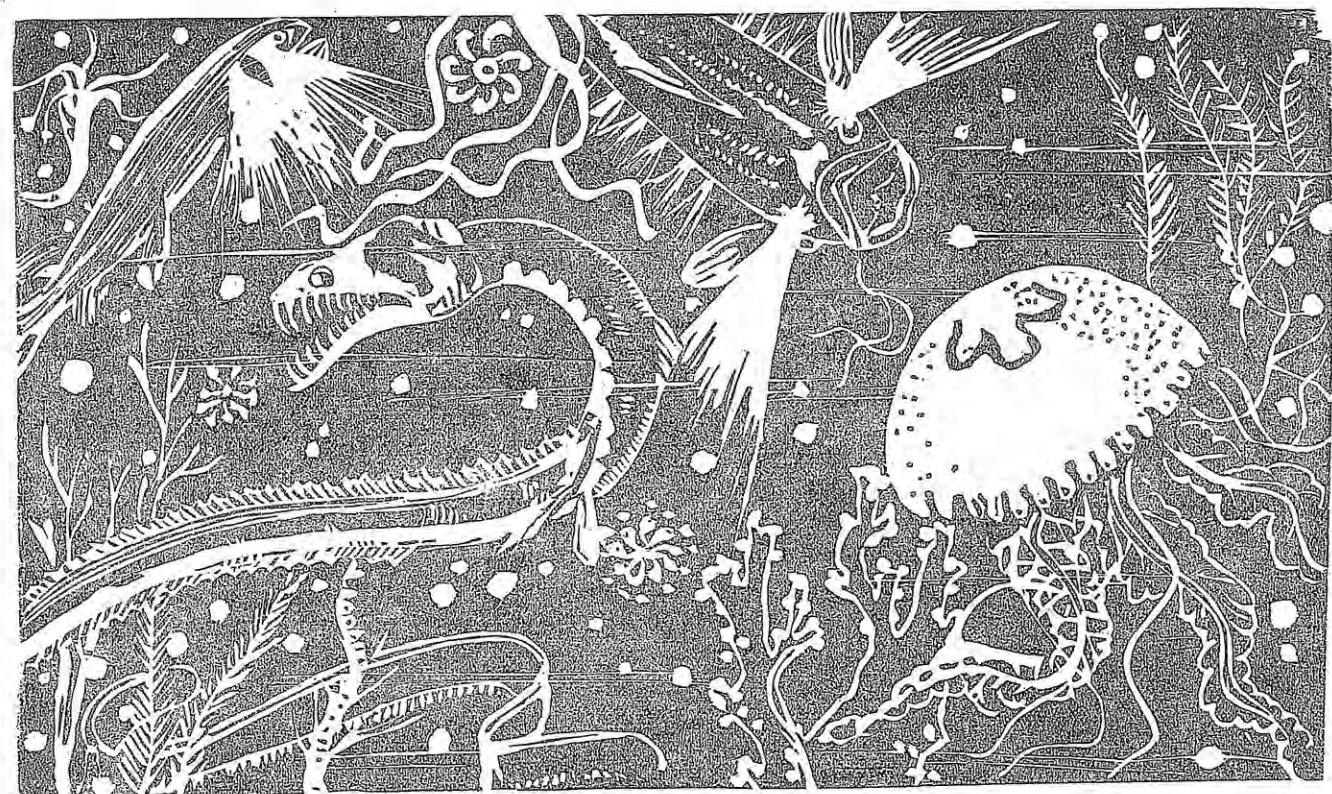
— Khốn khổ! Chẳng biết cái anh chàng này bị ma rỉm hụt từ bao giờ?

Tôi xin cảm ơn: cái cảnh tôi kể trên đây là cái cảnh ở dưới bể sâu, ở cái chỗ mà đời đời kiếp kiếp, con cháu vua bể phải sống xa cách bóng đèn trời. Cảnh ấy có thực, có thực như cái cảnh rất êm đềm mà ta thường hắt gắp, sau khi vùng ô dã khuất, khép nép bên gốc cây, gốc cỏ, một vài cỏ.... đóm-dóm rong ngọn đèn xanh, soi lối cho tinh quân đang chuênh-choạng bên trời vậy.

Song ở dưới vực thẳm này, cái ngọn lửa ấy chẳng êm-ấm như ngọn lửa tình trên kia, nó không phải dùng để đưa đón người yêu, mà trái lại, nó là ngọn đèn «mồi», tôi xin nói rõ hơn: ngọn đèn «soi trại».

Bấm đốt tay, ông Hóa-công đã tính thăm từ trước, biết quá bốn năm trăm thước trở xuống, lòng bẽ dã là một nơi lạnh buốt như cắt ruột gan rồi, mà con cháu thằn bẽ kia, nào có tội tình chi, nỗi đọa đầy họ cho chẳng được hưởng chút ánh sáng thừa. Khốn nỗi, sâu đến thế, ánh sáng thừa cũng hết rồi, nên hóa công mới cho họ cái ánh sáng riêng để soi lắn cho nhau. Con thí được hai dây đèn ngũ sắc mắc dọc theo hai bên sườn, mỗi khi uốn éo trông như cặp rồng uốn khúc. Có con được đèn mắc lên chân, lên râu, lên mắt, lên trán, lên sống lưng,... khiến ta nom thấy tưởng chừng như nóng ruột, ông Tạo đã cầm từng nắm ngọc châu mà ném vung, ném vít, mắc cho muôn dính được vào đâu thi dinh vậy. Con nào nặng thịt, lê chân di chẳng nổi, đã được ơn riêng ngay đầu cái râu dài vượt lên như cái cần câu, một ngọn đèn le-lói, rủ các chú trẻ người non dạ vào chỗ chết. Cũng có con trồi lại cho những ngọn đèn đồi được sắc, hoặc cháy, hoặc tắt, tùy ý chủ nhân.

TRUYỀN DƯỚI BỂ

Nói tóm lại, từ hạt bụi lᾶn trong đám bùn, đến con vật dài hàng thước phần nhiều đều phát sáng được cả.

Vì vậy, nên tuy khuất ánh trời, lòng bẽ vẫn không phải là nơi hắc-ám, như người xưa thường tưởng. Cũng có lầm nơi, hàng năm mưa ra cái ăn, cái uống, xuôi đời đèn đuốc sáng trưng, dù ngày hội ở chốn phồn hoa nhất thế giới cũng không lầm bì kíp, mà hon nứa là hội dưới Thủy-cung đây chẳng bao giờ tàn.

Một thứ mực riêng.

Nếu anh em, chị em ưa mới, muốn viết một bức thư khiếu cho người đọc phải vào noi tôi nhất là năm trong chǎn bông — mới thấy chữ, thì làm như sau này:

Bắt lấy ít con cá sáng ở đáy bể hay ít đóm-dóm cũng được, nhờ các nhà

hoa-học lấy riêng ra cho hai chất: Luciferine và Luciferage, là hai chất men trong các giống vật sáng. Đem một chất phiết lên giấy, còn chất kia tẩm bút viết. Hai chất men đó để riêng không sáng, nhưng hễ chạm nhau thì lòe sáng lên ngay.

Cái ánh sáng ấy là ánh sáng nguội tạo-hóa đã chế sẵn ra không biết từ bao giờ, mà có lầm nhà khoa-học hiện nay vẫn toát mồ hôi về nó....

Khôe ngang Đại-thánh.

Giá nay tôi nói: có một giống vật nhỏ hơn người mà có thể chịu được sức đẽ nặng bằng quả núi, ắt nhiều người phải nghĩ đến Tề-thiên Đại-thánh trong truyện Tây-du, chứ không một ai cho là có thực.

Ấy thế mà hiện ngày nay vẫn có giống đó, tức là giống ở đáy bể ta

vừa nói trên kia.

Ta vẫn biết xuống nước, tắt nước ép, càng xuống sâu, ta càng bị ép mạnh. Các nhà khoa-học tinh ra rằng xuống tới năm nghìn thước, nước sẽ ép ta nặng bằng một trái núi. Không tin, có người đã bắt các nhà khoa-học ấy thử: lấy cái ống pha-lê dày, hai đầu kín, lồng vào cái ống đồng thực khỏe, thả xuống nước.

Mới tới ba nghìn sáu trăm thước, ống đồng đã bẹp dì, bẹp dì, mà thủy tinh ở trong cũng nát vụn như sì-có.

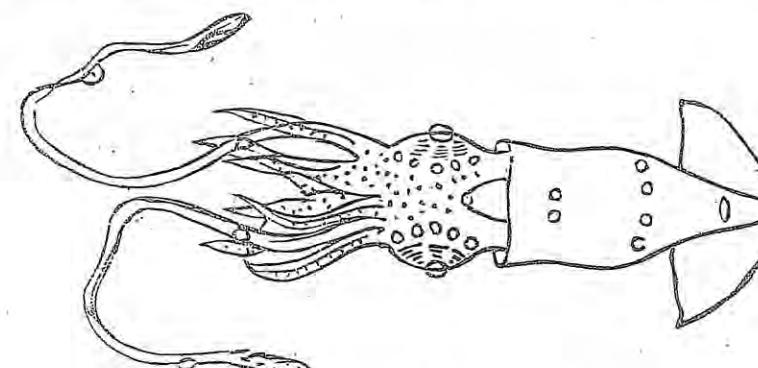
Vậy, nếu người ta xuống được tới mực đó, ắt xương, thịt sẽ bị ép mủn ra quá mắm tôm.

Một nơi nguy hiểm như vậy, mà các giống cá, giống tôm ở lòng bể, vẫn ăn vẫn chơi, vẫn túi bụi cắn, sέ nhau, tuyệt nhiên không biết rằng mình sέ ngang với Đại-thánh thủa xưa!

Họ «minh đồng, da sắt» chắc? Không, họ cũng có da thịt như thường, mà lầm con lại lầy nhầy như mũi, tựa hồ như chỉ thời một cái là thấy to ra từng mảnh, mới thực lị!

Sao vậy? Trong khi đợi các nhà khoa-học viện lý giảng sao cho ổn điều đó, tôi xin giúp tạm: «giời sinh ra thế».

Chàng thứ XIII

Con mực này có đèn gần khắp mình. Đèn chiếu xa được 3, 4, thước tây. Khi đổi, nó bật đèn ló đi kiếm ăn. Nó nê rồi, trời đất chẳng cần nữa, nó tắt phạt đèn đi, lẩn vào nơi tối... nghỉ.

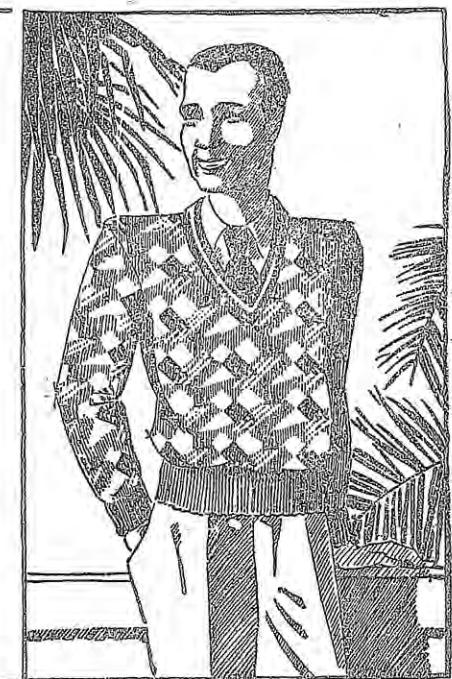
GRANDE FABRIQUE DE PEINTURES

53, Rue de la Citadelle — HANOI

XƯỞNG CHẾ SƠN «Thăng-Long», BÁN BUÔN KHẮP ĐÔNG-PHÁP

BUÔN ÁO
CỤ - CHUNG
VỪA ĐƯỢC NHIỀU
LẠI VỪA ĐƯỢC
TIẾNG LÀ BUÔN
HÀNG TỐT

HIỆU DỆT
CỤ - CHUNG
100, Rue du Coton
HANOI

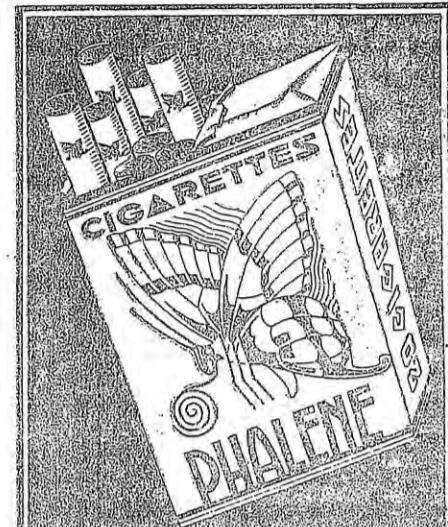
Có phê-bình nhiều nhân-vật và sách vở hiện thời, in tại Viễn-Đông An-Duòng, sách rất đẹp và có nhiều hình ảnh các danh-nhân trong nước giấy 150 trang, khổ sách 14 X 22 in bằng thứ giấy sôp.

Giá bán mỗi quyển 0\$50

Đến le 2 Décembre 1933 xuất-bản

NAM-KÝ THƯ-QUÁN xuất-bản.

Téléphone № 882, 17, Bd Feis Garnier Hanoi

Thuốc lá Phalene tuy rẻ tiền, nhưng nhiều người thích dùng hơn cả. Vì thuốc ngọt và thơm, hút không ráo cỏ.

Ấi trữ được 50 bao không thuộc lá hiệu CUN BUÔM mang lại nhà Nam-Long số 30 phố Hàng Buồm đổi lấy một cuốn lịch lầu rất đẹp.

Bản hiệu có bán nem, chả Saigon, nem nướng Huế, có làm cá cơm ta, làm ăn sạch-sẽ xin quý-khách chiếu-cố cho bản hiệu rất hoan-nghênh.

Ngài nào dùng cơm ta xin cho biết trước.

Chủ nhật nào cũng có chả cá

NGỌC-HỒ

số 6, bờ hồ Hoàn-Kiếm
(№ 6, Avenue Beauchamp)
Kính-cáo

Nếu Đại-Niên cũng có tinh hay cát.

P.N.T.D. số 13, ngày 10-12-33, trong bài « Cái bệnh ăn cắp của Tàu » của Phan-Khôi:

... Đại-Niên chết trước khi vua Nhân-Tôn chưa lên ngôi.

Khi chưa lên ngôi, tức là trước khi lên ngôi, chứ trước khi chưa lên ngôi thì còn ai biết là lúc nào.

Nếu Đại-Niên cũng có tinh hay cát..., như Hồng-Ngâm ở P.N.T.D. thì chắc phải nhóm dậy mà... gắt với Phan-Khôi rằng: « Ông bảo tôi chết lúc nào thì nói gọn gàng cho tôi biết, chứ nói rắc-rối thế thì tôi biết nên chết vào lúc nào ! ».

* * *

Cái tôn nghiêm vô lý!

Cũng số P.N.T.D. ấy, trong bài giới thiệu sách: « Phê-bình và Cảo-luận (của Thiếu-Sơn) »:

Những bài luận của ông Thiếu-Sơn, mà nhất là những bài phê-bình rất có đặc sắc, làm cho quyền sách có vẻ tôn nghiêm thêm lên.

Nếu những bài luận và những bài phê-bình rất có đặc sắc ấy (mà sách của Thiếu-Sơn cũng chỉ có những bài ấy) làm cho quyền sách có vẻ tôn nghiêm thêm lên, thì chắc là, nếu không có những bài đặc sắc ấy, quyền sách vốn nó cũng đã có vẻ tôn nghiêm đôi chút rồi. Thì không biết cái vẻ tôn nghiêm ấy vì đâu mà có !

* * *

Có lẽ rồi nó khóc thật !

Đông-Pháp ngày 21-12-33, trong bài « Tôi bắn cợp » của Việt-Sơn :

Ngoài nội-cô, tiếng rẽ rẽ, như oán như than hỏa giọng thảm cùng tiếng ve kêu, run khóc.

Thì nói rằng con ve nó khóc, người ta còn có thể cho rằng ám chỉ ông Nguyễn-tiền-Lăng, chứ nói run khóc, thì không có nghĩa lý gì.

Con run vốn nó không khóc bao giờ, mà các văn-sĩ hướn cứ bắt nó khóc hoài, có lẽ rồi một ngày kia nó đến tựa mình mà phát khóc lên thật đấy !

Thế ra giai nhân cũng có khi không có « sắc ».

Ngô-báo ra ngày 20-12-33, trong bài « Cuộc trưng bày của trường Mỹ-thuật », ông Côn-Sinh bình-phẩm những người mẫu của ông Lê-Phổ, như cô C. T. bà D.K., cô T. ở Phát-lộc v...v...

Toàn là bọn giai nhân có sắc cả,

Thế ra giai nhân cũng có khi không có sắc ?

Ừ, mà cũng có lẽ. Như con bú-dù tàu chắc hẳn nó cũng cho « mẹ dì sè nhà » nó là giai nhân, tuy không có chút nhan sắc nào.

Thì giai nhân chưa hẳn đã là đẹp, Muốn đẹp, là giai nhân chưa đủ. Phải là giai nhân có sắc.

* * *

Trong bát chè nhà.

Mục đầu dọn của P.H. số trước, nói về ông V.B.-Chiểu dịch chữ marquise (de Sévigné) là bá tước, không biết ông thợ nhà in nào, nhân lúc cao hứng, sắp chữ Sévigné toàn có e cầm : Sévignée.

Ông cho là Sévigné đã là đàn bà thì phải có e dâng sau, thì mới thực là giống cái được chứ. Chắc hẳn ông bắt chước báo P.N.T.D. độ nào đề biến : Première organe de défense, v...v..

Cái co quan (organe) của Phụ-Nữ đã là giống cái, thì sao tên của bà Sévigné lại không là giống cái.

Lý-luận lầm !

Thì ra cũng có khi không ngờ mà Phong-Hoa bắt chước Phụ-Nữ Thời Đàm.

* * *

Hắn là bú-dù tàu.

Ngô-báo ngày 23-12-33, trong tiểu-thuyết « Lô-Hnô » của Lan-Khai :

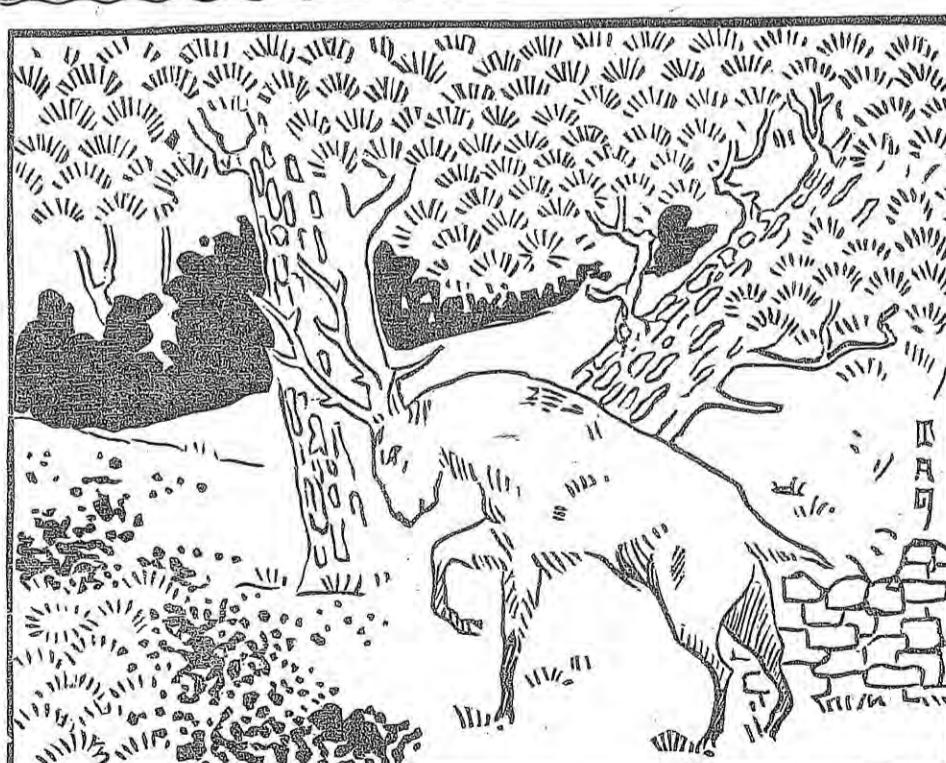
Trái tim nàng dùng đập, lòng má dụng lén...

Trong thấy má hồng có lòng dụng lén thì chắc nàng là con bú-dù tàu.

Mà lòng của nàng có thể dụng lén được, thì chắc nàng lại là con rím mắt rồi.

NHẤT DAO CAO

Hàn Lâm viện Đãi Đầu

Hươu đang ra sức chống cự với Gấu. Vậy Gấu ở đâu ?

KIỀU NHÀ LỐI TỐI TÂN

Vẽ kiều nhà theo luật vệ-sinh thành-phố Hanoi trong 16 năm nay. — Bản số đã vẽ được 225 cái kiều nhà đã làm tại Hanoi và các tỉnh, vây trước khi các ngài dự định làm nhà, xin kính mời các ngài lại Bản-số xem dù 225 cái kiều đã vẽ ấy thì các ngài sẽ được vừa ý và sẽ có ngôi nhà xinh đẹp hơn hết. — Tình giá rất hạ để tạ các ngài có lòng tin yêu nghề vẽ của Bản-số trong 16 năm nay.

NHUẬN-ỐC

TOUT POUR ARCHITECTURE

168, Rue Lê-Lợi - HANOI

= (Gần trường Thủ-Duc) =

HỘP - THƯ

Ô N.X.Nă — Cám ơn ngài. Nếu có thể được chúng tôi sẽ túy liệu sau.

Ô. N.Y.Y.P.H. — Sẽ đăng tên chỉ T.L.V.B. lên báo. Gửi cho ông N.T.-Tam. Báo in không dủ ông muốn mua xin viết thư riêng và nói rõ.

Ô. T.V.-Đinh — Ông Thế-Lữ tiếc không giúp ông được.

Ô. Đỗ giàn Hòa-bình — Có tình cách riêng quá, không sao đăng được.

XẾP CHỮ Ô

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I											
II											
III											
IV											
V											
VI											
VII											
VIII											
IX											
X											
XI											

(Xem lại bài Phong-dao Trung-thu của Tú Mõ, số 67).

Ngang

1. — Tiếng ủ làm nấy người. Kết quả sự tìm tòi của kỹ sư Lục Vạn. 2. — Tiếng gọi cha chú Cuội. — Chim đèn cắt cảnh tung trời. — Ngày trước mắt mà Không-tử không đếm được. — 3. — Bị gái mắng. — Tiếng khóc. 4. — Như đầu bụt ốc. — Hay đi với chữ trên. 5. — Một nhâa nhỏ thi khoa múa vợt cá đời trượt ký đê nhất. — Đầu su-tử.. trên đầu Tú Xon. 6. — Đầu có anh sáng. — Cố lě là tên viết tắt của anh đê gần. — Đầu đặc. — Mô, viết trong pháp văn. 7. — Một đức-tính của Nhất Vạn. — Tiếng dùng để gọi (giọng cầu Lim). — Tú Xon đội đầu Sư không khéo. — Tiêu bêu cho tình thường tình của các bà. 8. — Tiếng kèn của Thất Vạn khi biết rằng không phải nồ súp-de. — Chữ cái của ông Nghé Thất Vạn. — Một trong mươi hai chi của thầy số. 9. — Thị thông-nó ra. — Chẳng lo mà chết. 10. — Không có thì dưa hóa dồi. — Tiếng rao rất quen tai của Lục Vạn. — Lá cây mà hóa ra tờ báo. 11. — Một ngoại-nữ mà cánh Cửu Vạn khoe là sở trường. — Cai ngũ. — Tiếng biếu-đồng-tinh của Lý Toét. — Cái mà Cửu Vạn đèo thêm cho có tiếng long-tong.

Dọc

1. — Khi-giới của Nhất Sách. — Một thước hàng của ông Annam Tú Văn. 2. — Cái đinh « Híp phò ». — Nhò có Tu Xon, mà chỉ em thêm oai thêm dèo. — Nếu bạn gái chịu o trong nhà (tán tụ). 3. — Cắt đi cho khỏi cháy. 4. — Một nết xấu có kẽ ngòi cho Tú Xon, cho rò rỉ không về quê. — Nhất Vạn khi đi rò rỉ trung-thu (tiếng kép đảo ngược). 5. — Nếu Tú Xon đội rộng. — Thất Sách thời loa kèn hát. 6. — Nếu hai chữ sát liền nhau, thì là một nết khiến người ta phải chế nhạo. 7. — Bánh nhiều phần quá. — Tùy giá. 8. — Cố sau nhâa Thương. — Khéo tâ được, thì là đại-thi-sĩ. 9. — Một nết tốt của con người râu quặp đối với thê. — Tòng bò kèn. 10. — Nếu để đựng rượu thì thật xứng cái tên của Nhất Vạn. — « Tưởng rằng có bạn lân-la, có sao... » — Dánh tò tòm bay ú. 11. — Nhị Văn đã đem hiến nhiều lần cho viện Dân-biển. — Vì đi tìm nó, mà Cửu Sách vẫn trên đường.

Seco

MÓI MÓI

Imprimerie Nam Cán

82 và 85, Phố Bonnal

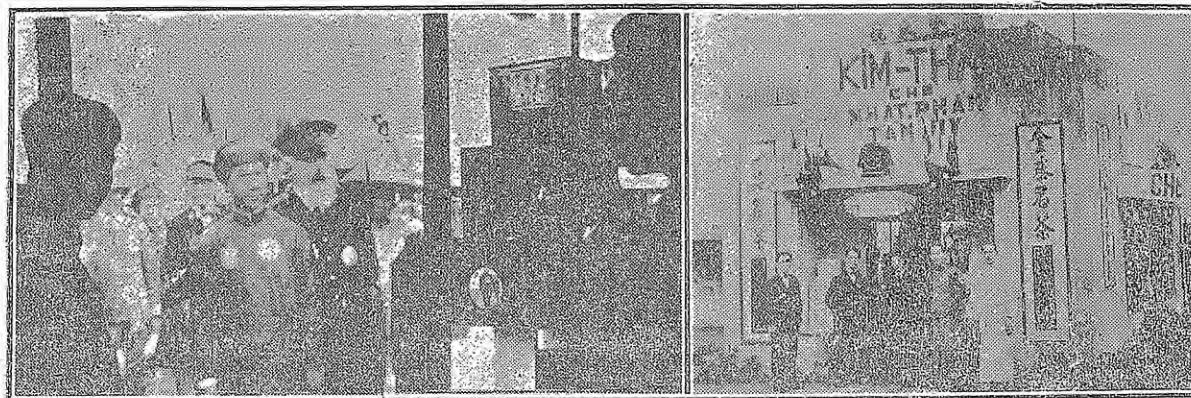
HAIPHONG

Adresse Télégraphique NAM-TAN

Téléphone 558

Hội chợ Nam-Định lần thứ 8

Khi Đức Bảo-Đại vào hiệu chè Kim-Thái — Hiệu Kim-Thái ở trong Hội chợ Nam-Định

Thật ra, Đức Bảo-Đại trong khi đến khánh-thành Hội chợ Nam-Định, chỉ ghé vào hiệu chè Kim-Thái, và nhân hiệu ấy dung ngài các thure chè ngon như «Nhất Phẩm» và «Tam Hỷ»

THẦY HAY NÊN GIẢ-MẠO
Thần Cốc-Tử đã có tiếng,
Suốt nay Nam đều biết hay.
Có kẻ vồ-lại đâu đến.
Muôn kiếm lợi nên giả-mạo tbđy!

Tôi xin có lời kinh-cáo để đồng-bảo biết thầy tướng Thần-Cốc-Tử, đến nước ta từ Haiphong đến đây, đã bảy năm nay, tôi đã giới-thiệu thầy cho đồng-bảo biết.

Vì thầy xem bài, xem số Hà Lạc, xem tướng, nhiều người đều khen lời thầy là nói ai đúng ấy không sai một điều. Cho nên thầy được đồng-khách: người Annam, người Khách cả các ông Tây bà Đầm càng ngày đến xem càng nhiều. Thầy được chính-truyền tự nhà và có học thức chắc-chắn.

Thế mà nay chúng quanh có nhiều kẻ thấy thế, cũng đặt tên hiệu giống-giống nhận làm anh em chủ cháu để mong kiếm lợi: nói lảm điều sa, àm cho mang tiếng. Bởi này thiếu gì hàng người thầy cái gì hay thời giả-mạo. Cho nên tôi sợ sự gối-hiệu của tôi trước có người trêu nhầm, phải có mấy lời mách các quý-khách nêu rõ đích «Thần-Cốc-Tử» trên gác, số 40 phô hàng Bông, Hanoi, mới là chính thầy.

MAI-LỘC-ĐƯỜNG
37, phố Lamblot, Hanoi

Viên-Đông Tôn-Tich Hội

Công-ty vò danh hoàn vốn 4.000.000 phat-lăng
một phần tư đã góp rồi

Hội đặt dưới quyền kiểm-soát của Chính-phủ Toàn-quyền Đông-Pháp
Đăng-bạ Hanoi số 419

Tổng-cục ở Hanoi — 32, phố Paul Bert — Giấy nói số 892
Sở Quản-Lý ở Saigon — 205, 207, phố Catinat — Giấy nói số 1099

Bảng xô số hoàn tiền tháng Novembre 1933

Mở ngày 29 Novembre 1933 ở sở Quản-Lý tại số 205-207, phố Catinat Saigon, do ông MEYRIGNAC phó Quản-Lý hội chủ-tọa, ông MULER và ông Michel CANG dù-toa.

XÔ SỐ	SỐ PHIẾU ĐÃ TRÚNG	TÊN HỌ NGƯỜI CÓ PHIẾU TRÚNG
Lần mở trước trúng : 5.000\$	3.898	M. Clément de Lopez, Directeur de l'Ecole Primaire à Kompongspue — Cambodge trúng lĩnh 5.000\$ về.
Lần mở thứ hai trúng : 1.000\$	541 3.541 ^a 3.549 ^b	M. Nguyễn-van-Y, 16 Bd Amiral Courbet — Saigon trúng lĩnh 1.000\$ về. Phiếu này không hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng. M. Sor Mak, Commis-Greffier-Siemreap-Cambodge trúng lĩnh 500\$ về.
Lần mở thứ ba khỏi phải đóng tiền	2.967 ¹ 2.967 ² 2.967 ³ 2.967 ⁴ 2.967 ⁵	Những phiếu này không hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng. M. Nguyễn-văn-Thành, Dessinateur Cie Electricité — Saigon

Kỳ mở sau định vào ngày thứ sáu 29 Décembre, hời 11 giờ 30, tại sở Tổng-Cục, số 32 phố Paul-Bert — Hanoi.

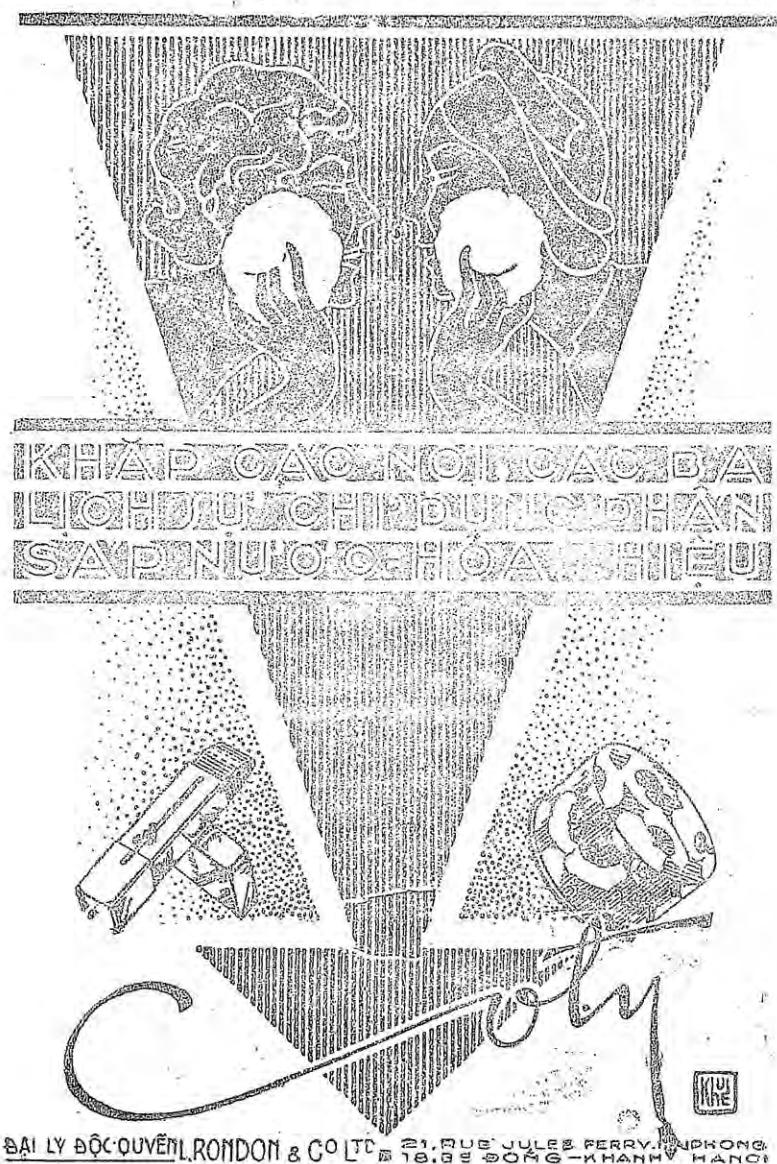
Món tiền hoàn về cuộc xô số to nhất kỳ tháng Décembre 1933 định là 5.000\$.

THUỐC LẬU HỒNG-KHÈ

Bệnh lậu mới phát ra mủ, ra máu, buốt tức, hoặc bệnh đã lâu chưa rút hết, mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nẩy, lại thấy có mủ và xem trong nước tiểu có vẫn, uống thuốc này đều khỏi rút nọc. Thuốc đã mau khỏi, lại không công phật, nên được anh em đồng-bảo tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Tân cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rất nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khè. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mai, tim-la phát hạch lén se sẽ nóng rát lỗ-leét quy-dần đau xương, rát thịt, rắc đầu, nồi mè-day, ra mào gà, hoa khế, phá lở khắp người, uống một ống thuốc là triệt-hiệu, không hại sinh-dục. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời qua bộ lai hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giàn-thép đến tận nơi.

HỒNG-KHÈ DƯỢC-PHÒNG

88 — Route de Hué (số cửa chợ Hôm) Hanoi — Téléphone 755

Xin chờ coi thường

Bệnh Ho ai cũng tưởng là bệnh thường, ít người quan tâm đến, vì nó có nhiều chứng, khó chữa lâm, nếu không hiểu rõ bệnh căn thì không thể chữa nổi, vì thế có người ho đến mấy tháng, có người ho đến mấy năm mà thuốc nào cũng không khỏi, không phải là tại bệnh không chữa được chính là tại thuốc không hay. Chúng tôi hết sức nghiên cứu các vị thuốc nam mới tìm ra được món thuốc chữa bệnh ho rất là thần-hiệu, bất cứ ho khan, ho gió, ho đờm, ho gà, ho hen, suyễn, hoặc mới ho, hoặc ho đã lâu, người lớn, trẻ con, đàn bà có thai đều uống được cả, nhẹ một ve, nặng hai ve thì khỏi hẳn.

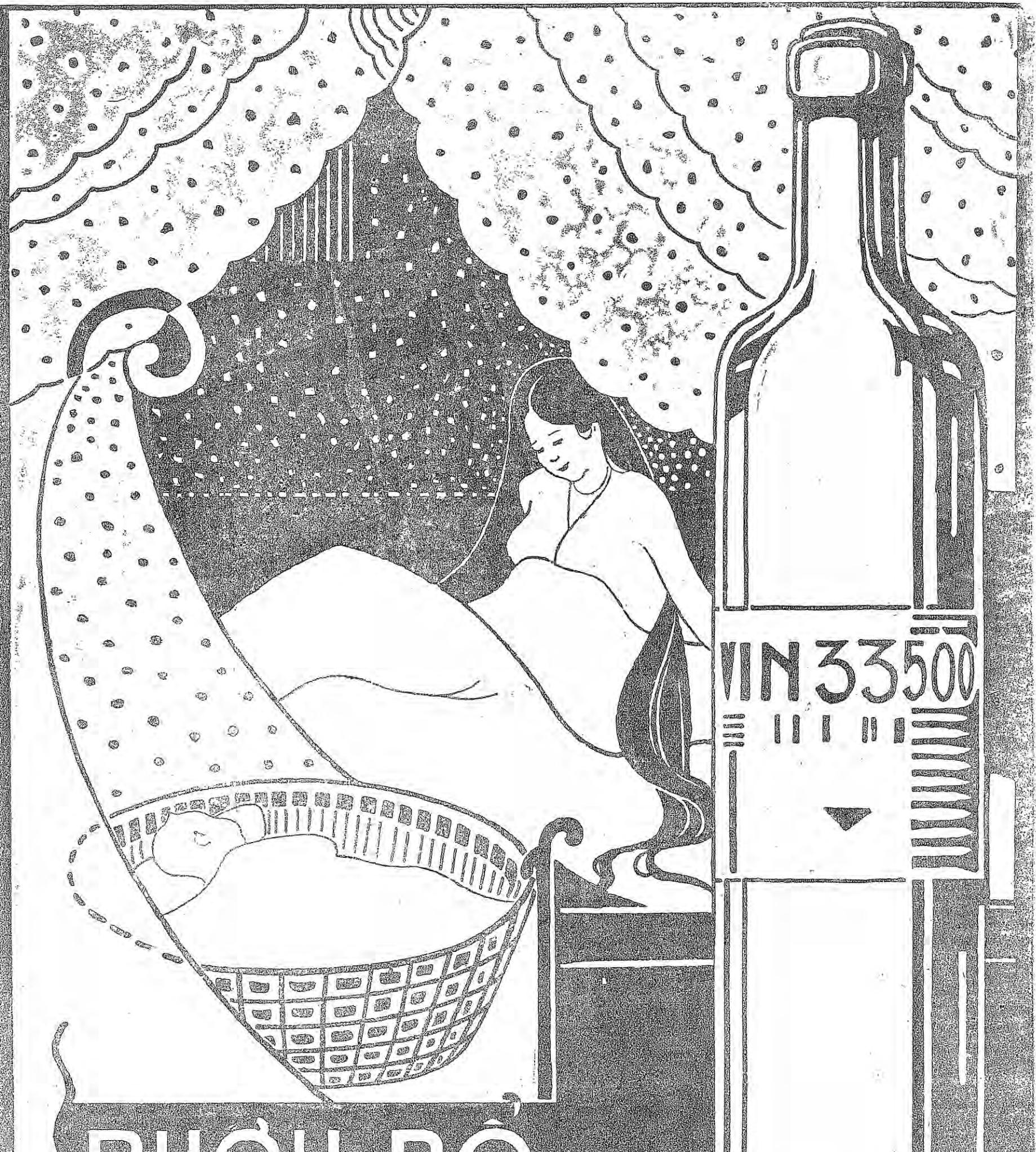
Thuốc ho người lớn số 88, thuốc ho trẻ con số 62, mỗi ve giá 0\$30 bán tại nhà thuốc NAM-THIỀN-ĐƯỜNG, 78 phố Hàng-Gai Hanoi, hiệu Việt-Hung số 62 phố Cầu-Đất Haiphong, chi điểm Nam-Thiên-Đường, 139 phố Khách Nam-Định, hiệu Rạng-Đông Việttri, hiệu Bảo-hưng-Long Phú-Thọ, hiệu Phúc-hưng-Long Thành-hóa, hiệu Vĩnh-hưng-Tường Vinh, hiệu Vĩnh-Tường Huế, hiệu Quang-cự quai Courbet Tourane, hiệu Thông-hoạt-thư-quán Quảng-trị, hiệu Hoàng-Tá Quinhon, hiệu Mộng-luong-thu-quán Nha-trang, hiệu Lê-nam-hưng Phan-thiết, hiệu Nguyễn-bà-Năng Bắc-liêu-hiệu Trần-Cánh cửa tây Quảng ngãi, hiệu Nguyễn-trọng-Lam Xiêng-khouan hiệu Vu-thi-Giang Vientiane, vân vân

Người làm nhà nên biết rằng:

CHỈ Ở 42, Rue de Takou MỚI CÓ

III
KIẾN-TRÚC-SU'
ARCHITECTES DIPLOMÉS

Chuyên môn về Kiến-nhà.

VIN 33500
三三五零

RƯỢU-BỒ[•]
VIN 33.500

dùng cho

đàn bà ở cũ thì không gì bằng

GIÁ . . . : 2 \$ 10 MỘT LITRE .

BÁN TẠI

PHARMACIE CHAVAGNE
59 RUE PAUL BERT . HANOI
PHARMACIE BROU MICHE
36 B° PAUL BERT . HAIPHONG